

Tematický súhrn

OCHRANA OSOBNÝCH ÚDAJOV

Právo na ochranu osobných údajov je základným právom, ktorého dodržiavanie predstavuje významný cieľ pre Európsku úniu.

Je zakotvené v Charte základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“), ktorá vo svojom článku 8 stanovuje, že:

- „1. Každý má právo na ochranu osobných údajov, ktoré sa ho týkajú.
2. Tieto údaje musia byť riadne spracované na určené účely na základe súhlasu dotknutej osoby alebo na inom oprávnenom základe ustanovenom zákonom. Každý má právo na prístup k zhromaždeným údajom, ktoré sa ho týkajú, a právo na ich opravu.
3. Dodržiavanie týchto pravidiel podlieha kontrole nezávislého orgánu“.

Toto základné právo je okrem iného úzko spojené s právom na rešpektovanie súkromného a rodinného života, zakotveným v článku 7 Charty.

Právo na ochranu osobných údajov je takisto zakotvené v článku 16 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), ktorý v tomto ohľade nahradil článok 286 ES.

Pokiaľ ide o sekundárne právo, od druhej polovice 90. rokov prijalo Európske spoločenstvo rôzne nástroje, ktorých účelom je zabezpečovať ochranu osobných údajov. Smernica 95/46/ES o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov¹, prijatá na základe článku 100 A ES, predstavuje v tejto súvislosti základný právny akt Únie v danej oblasti. Táto smernica stanovuje všeobecné podmienky zákonnosti spracovania týchto údajov, ako aj práva dotknutých osôb a stanovuje najmä vytvorenie nezávislých dozorných orgánov v členských štátoch.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/EHS z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31; Mim. vyd. 13/015, s. 355), konsolidované znenie k 20.11.2003, zrušená od 25. mája 2018 (pozri poznámku pod čiarou 5).

Smernicu 95/46/ES následne doplnila smernica 2002/58/ES² tým, že harmonizovala právne predpisy členských štátov týkajúce sa ochrany práva na súkromný život, pokiaľ ide najmä o spracovanie osobných údajov v sektore elektronických komunikácií³.

Okrem toho v rámci priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (bývalé články 30 a 31 ZEÚ) ochranu osobných údajov v oblastiach justičnej spolupráce v trestných veciach a policajnej spolupráce upravuje (až do mája 2018) rámcové rozhodnutie 2008/977/SVV⁴.

Európska únia nedávno vypracovala v danej oblasti nový všeobecný právny rámec. Na tento účel prijala v roku 2016 nariadenie (EÚ) 2016/679⁵ o ochrane osobných údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES a ktoré je priamo uplatniteľné od 25. mája 2018, ako aj smernicu (EÚ) 2016/680⁶ týkajúcu sa ochrany uvedených údajov v trestných veciach, ktorou sa zrušuje rámcové rozhodnutie 2008/977/SVV a ktorej dátum prebratia členskými štátmi bol stanovený na 6. máj 2018.

Napokon v rámci spracúvania osobných údajov inštitúciami a orgánmi EÚ je ich ochrana zabezpečená prostredníctvom nariadenia (ES) č. 45/2001⁷. Toto nariadenie najmä umožnilo, aby bol v roku 2004 vytvorený Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov. V januári 2017 predstavila Komisia návrh⁸ nového nariadenia, ktorým sa zruší nariadenie č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES, a to s cieľom modernizovať pravidlá v danej oblasti a zjednotiť ich s novým režimom, ktorý bol zavedený nariadením (EÚ) 2016/679.

2 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002, týkajúca sa spracovávania osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách) (Ú. v. ES L 201, 31.7.2002, s. 37; Mim. vyd. 13/029, s. 514), konsolidované znenie z 19.12.2009.

3 Smernica 2002/58/ES bola zmenená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2006/24/ES z 15. marca 2006 o uchovávaní údajov vytvorených alebo spracovaných v súvislosti s poskytovaním verejne dostupných elektronických komunikačných služieb alebo verejných komunikačných sietí a o zmene a doplnení smernice 2002/58/ES (Ú. v. EÚ L 105, 13.4.2006, s. 54). Túto smernicu Súdny dvor vyhlásil za neplatnú v rozsudku z 8. apríla 2014, Digital Rights Ireland a Seitlinger a i. (C-293/12 a C-594/12, EU:C:2014:238), z dôvodu, že vážne zasahovala do práva na rešpektovanie súkromného života a do ochrany osobných údajov (pozri rubriku I.1. tohto súhrnu, nazvanú „Súlad sekundárneho práva Únie s právom na ochranu osobných údajov“).

4 Rámcové rozhodnutie Rady 2008/977/SVV z 27. novembra 2008 o ochrane osobných údajov spracúvaných v rámci policajnej a justičnej spolupráce v trestných veciach (Ú. v. EÚ L 350, 30.12.2008, s. 60), zrušené od 6. mája 2018 (pozri poznámku pod čiarou 6).

5 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1), uplatniteľné od 25. mája 2018.

6 Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov a o zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 89).

7 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov (Ú. v. ES L 8, 12.1.2001, s. 1).

8 Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES [COM(2017) 8 final].

I. Právo na ochranu osobných údajov uznané Chartou základných práv Európskej únie

1. Súlad sekundárneho práva Únie s právom na ochranu osobných údajov

*Rozsudok z 9. novembra 2010 (veľká komora), Volker und Markus Schecke a Eifert (C-92/09 a C-93/09, EU:C:2010:662)*⁹

V tejto veci v rámci sporov vo veci samej vystupovali proti sebe na jednej strane poľnohospodári a na druhej strane Spolková krajina Hesensko vo veci uverejnenia osobných údajov, ktoré sa ich týkali ako príjemcov finančných prostriedkov z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV), ktoré na svojej internetovej stránke uverejnil Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung (Spolkový úrad pre poľnohospodárstvo a výživu). Uvedení poľnohospodári namietali voči tomuto uverejneniu, pričom najmä tvrdili, že toto uverejnenie nebolo odôvodnené prevažujúcim verejným záujmom. Spolková krajina Hesensko sa domnievala, že uverejnenie uvedených údajov vyplývalo z nariadení (ES) č. 1290/2005¹⁰ a č. 259/2008¹¹, ktoré upravujú financovanie spoločnej poľnohospodárskej politiky a ukladajú povinnosť uverejňovať informácie o fyzických osobách, ktoré sú prijímateľmi pomoci z EPZF a EPFRV.

Práve v tomto kontexte Verwaltungsgericht Wiesbaden (Správny súd Wiesbaden, Nemecko) položil Súdnemu dvoru viaceré otázky týkajúce sa platnosti niektorých ustanovení nariadenia (ES) č. 1290/2005 a nariadenia (ES) č. 259/2008, ktoré ukladajú povinnosť sprístupňovať verejnosti uvedené informácie, najmä na internetových stránkach spravovaných vnútroštátnymi orgánmi.

Súdny dvor v súvislosti s primeranosťou práva na ochranu osobných údajov, uznaného Chartou, a povinnosti transparentnosti v oblasti európskych fondov uviedol, že uverejňovanie údajov týkajúcich sa mien prijímateľov fondov a poskytovaných súm na internetovej stránke predstavuje vzhľadom na voľný prístup tretích osôb na stránku vo všeobecnosti zásah do práva dotknutých prijímateľov na ich súkromný život a osobitne do ochrany ich osobných údajov (body 56 – 64).

Na to, aby bolo možné takýto zásah odôvodniť, musí byť stanovený zákonom, rešpektovať podstatu týchto práv a podľa zásady proporcionality musí byť nevyhnutný a skutočne zodpovedať cieľom všeobecného záujmu, ktoré uznala Únia, pričom obmedzenia týchto práv sa musia vykonať v rámci toho, čo je striktné nevyhnutné (bod 65). V tomto kontexte Súdny dvor usúdil, že hoci v demokratickej spoločnosti majú daňoví poplatníci nepochybne právo byť informovaní o využívaní verejných finančných prostriedkov, nič to nemení na skutočnosti, že Rada a Komisia majú povinnosť vykonať vyvážené posúdenie dotknutých záujmov, čo si pred prijatím napadnutých právnych predpisov vyžadovalo preskúmať, či uverejnenie týchto údajov prostredníctvom jedinej internetovej stránky v členskom štáte nešlo nad rámec toho, čo je nevyhnutné na uskutočnenie sledovaných legitímnych cieľov (body 77, 79, 85, 86).

⁹ Tento rozsudok bol uvedený vo Výročnej správe z roku 2010, s. 11.

¹⁰ Nariadenie Rady (ES) č. 1290/2005 z 21. júna 2005 o financovaní Spoločnej poľnohospodárskej politiky (Ú. v. EÚ L 209, 11.8.2005, s. 1), zrušené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 zo 17. decembra 2013 o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky (Ú. v. EÚ L 247, 20.12.2013, s. 549).

¹¹ Nariadenie Komisie (ES) č. 259/2008 z 18. marca 2008, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1290/2005 v súvislosti s uverejňovaním informácií o prijímateľoch pomoci zo zdrojov EPZF a EPFRV (Ú. v. EÚ L 76, 19.3.2008, s. 28), zrušené vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) č. 908/2014 zo 6. augusta 2014, ktorým sa stanovujú pravidlá uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 vzhľadom na platobné agentúry a ostatné orgány, finančné hospodárenie, schvaľovanie účtovných závierok, pravidlá kontroly, zábezpeky a transparentnosť (Ú. v. EÚ L 255, 28.8.2014, s. 59).

Súdny dvor tak vyhlásil za neplatné niektoré ustanovenia nariadenia (ES) č. 1290/2005, ako aj nariadenia (ES) č. 259/2008 ako celku v rozsahu, v akom, pokiaľ ide o fyzické osoby – prijímateľov pomoci z EPZF-u a EPFRV-u, tieto ustanovenia ukladajú povinnosť uverejňovať osobné údaje týkajúce sa všetkých prijímateľov bez toho, aby rozlišovali podľa relevantných kritérií, akými sú doba poskytovania pomoci, frekvencia poskytovania alebo druh a význam tejto pomoci (bod 92, bod 1 výroku). Súdny dvor však nespochybnil účinky uverejnenia zoznamov prijímateľov takejto pomoci, ku ktorému vnútroštátne orgány pristúpili v období predchádzajúcom dňu vyhlásenia rozsudku (bod 94, bod 2 výroku).

Rozsudok zo 17. októbra 2013, Schwarz (C-291/12, EU:C:2013:670)

Pán Schwarz požiadal mesto Bochum (Nemecko) o vydanie cestovného pasu, avšak nesúhlasil s tým, aby pri tej príležitosti boli odobrané jeho odtlačky prstov. Keďže mesto odmietlo jeho žiadosť, pán Schwarz podal žalobu na Verwaltungsgericht Gelsenkirchen (Správny súd Gelsenkirchen, Nemecko), v ktorej navrhol, aby sa tomuto mestu uložila povinnosť vydať mu cestovný pas bez odobratia jeho odtlačkov prstov. Pred týmto vnútroštátnym súdom pán Schwarz spochybnil platnosť nariadenia (ES) č. 2252/2004¹², ktoré zaviedlo povinnosť odoberať žiadateľom o cestovné pasy odtlačky prstov, pričom okrem iného tvrdil, že toto nariadenie porušuje právo na ochranu osobných údajov a právo na rešpektovanie súkromného života.

V tomto kontexte sa Verwaltungsgericht Gelsenkirchen obrátil na Súdny dvor s návrhom na začatie prejudiciálneho konania, aby zistil, či je nariadenie najmä vzhľadom na Chartu platné v rozsahu, v akom ukladá žiadateľovi o cestovný pas povinnosť umožniť odobrať jeho odtlačky prstov a stanovuje ich uchovávanie v cestovnom pase.

Súdny dvor poskytol kladnú odpoveď, pričom rozhodol, že hoci odoberanie a uchovávanie odtlačkov prstov vnútroštátnymi orgánmi, upravené článkom 1 ods. 2 nariadenia (ES) č. 2252/2004, predstavuje zásah do práva na rešpektovanie súkromného života a na ochranu osobných údajov, tento zásah je odôvodnený cieľom chrániť cestovné pasy proti akémukoľvek podvodnému používaniu.

Takéto obmedzenie, stanovené zákonom, sleduje predovšetkým cieľ všeobecného záujmu uznaný Úniou, a to v rozsahu, v akom smeruje najmä k zabráneniu nezákonného vstupu osôb na územie Únie (body 35 – 38). Následné odoberanie a uchovávanie odtlačkov prstov je vhodné na dosiahnutie tohto cieľa. Na jednej strane, hoci metóda overovania totožnosti prostredníctvom odtlačkov prstov nie je úplne vierohodná, podstatne znižuje nebezpečenstvo akceptácií neoprávnených osôb. Na druhej strane nesúlad medzi odtlačkami prstov držiteľa cestovného pasu a údajmi uloženými do tohto dokladu neznamená, že dotknutej osobe bude automaticky odmietnutý vstup na územie Únie, ale jeho jediným dôsledkom bude to, že sa vykoná podrobná prehliadka určená na definitívne stanovenie totožnosti uvedenej osoby (body 42 – 45).

Napokon, pokiaľ ide o nevyhnutnosť takéhoto zaobchádzania, Súdnemu dvoru nebola oznámená existencia dostatočne účinných opatrení, ktoré by zároveň spôsobovali menší zásah do práv priznaných článkami 7 a 8 Charty, než sú opatrenia, ktoré vyplývajú z metódy založenej na odtlačkoch prstov (bod 53). Článok 1 ods. 2 nariadenia (ES) č. 2252/2004 nezahŕňa zaobchádzanie s odobratými odtlačkami prstov, ktoré by išlo nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie sledovaného cieľa. Uvedené nariadenie totiž výslovne spresňuje, že odtlačky prstov môžu byť použité iba na účel overenia pravosti cestovného pasu a totožnosti jeho držiteľa. Navyše článok 1 ods. 2 nariadenia zabezpečuje ochranu proti nebezpečenstvu načítania údajov obsahujúcich odtlačky prstov osobami, ktoré na to nie sú oprávnené,

¹² Nariadenie Rady (ES) č. 2252/2004 z 13. decembra 2004 o normách pre bezpečnostné znaky a biometriu v pasoch a cestovných dokladoch vydávaných členskými štátmi (Ú. v. EÚ L 385, 29.12.2004, s. 1), zmenené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 444/2009 zo 6. mája 2009 (Ú. v. EÚ L 142, 6.6.2009, s. 1).

a stanovuje uchovávanie odtlačkov prstov iba v samotnom cestovnom pase, ktorý zostáva vo výlučnej držbe jeho držiteľa (body 54 – 57, 60, 63).

Rozsudok z 8. apríla 2014 (veľká komora), Digital Rights Ireland a Seitlinger a i. (spojené veci C-293/12 a C-594/12, EU:C:2014:238)¹³

Základom tohto rozsudku sú návrhy na posúdenie platnosti smernice 2006/24/ES o uchovávaní údajov so zreteľom na základné práva na rešpektovania súkromného života a na ochranu osobných údajov, ktoré boli predložené v rámci vnútroštátnych sporov pred írskym a rakúskym vnútroštátnym súdom. Vo veci C-293/12 High Court (Vyšší súd, Írsko) rozhodoval spor medzi spoločnosťou Digital Rights a írskymi orgánmi vo veci zákonnosti vnútroštátnych opatrení týkajúcich sa uchovávania údajov súvisiacich s elektronickou komunikáciou. Vo veci C-594/12 Verfassungsgerichtshof (Ústavný súd, Rakúsko) rozhodoval o viacerých ústavných sťažnostiach smerujúcich k zrušeniu vnútroštátneho ustanovenia, ktorým sa do rakúskeho práva preberá smernica 2006/24/ES.

Svojimi návrhmi na začatie prejudiciálneho konania sa írsky a rakúsky súd obrátili na Súdny dvor s otázkou platnosti smernice 2006/24/ES vzhľadom na články 7, 8 a 11 Charty. Konkrétnejšie uvedené súdy sa Súdneho dvora pýtali, či povinnosť podľa uvedenej smernice, uložená poskytovateľom verejne dostupných elektronických komunikačných služieb alebo verejných komunikačných sietí, a to uchovávať počas určitého obdobia údaje týkajúce sa súkromného života určitej osoby a jej komunikácie a sprístupniť ich príslušným vnútroštátnym orgánom, neprináša neopodstatnený zásah do uvedených základných práv. Dotknuté druhy údajov sú predovšetkým údaje potrebné na zistenie a identifikáciu zdroja komunikácie a adresáta komunikácie, na určenie dátumu, času, trvania a typu komunikácie, na identifikáciu komunikačného zariadenia užívateľa, ako aj na určenie polohy mobilného komunikačného zariadenia, teda údaje, ku ktorým patria predovšetkým meno a adresa účastníka alebo registrovaného užívateľa, telefónne číslo volajúceho a číslo volaného, ako aj IP adresa pre internetové služby. Z týchto údajov predovšetkým vyplýva, s kým a akým spôsobom účastník alebo registrovaný užívateľ komunikoval, ako aj čas a miesto komunikácie. Okrem toho tieto údaje umožňujú zistiť, ako často účastník alebo registrovaný užívateľ komunikoval s určitými osobami v danom období.

Súdny dvor najskôr rozhodol, že ustanovenia smernice 2006/24/ES tým, že týmto poskytovateľom stanovujú takéto povinnosti, predstavujú osobitne závažný zásah do základných práv na rešpektovanie súkromného života a na ochranu osobných údajov, ktoré sú zaručené v článkoch 7 a 8 Charty. V tomto kontexte Súdny dvor nepochybne konštatoval, že tento zásah mohol byť odôvodnený sledovaním takého cieľa všeobecného záujmu, akým je boj proti organizovanému zločinu. Súdny dvor v tejto súvislosti v prvom rade uviedol, že uchovávanie údajov nariadené smernicou nie je spôsobilé zasiahnuť do podstaty základných práv na rešpektovanie súkromného života a na ochranu osobných údajov, keďže neumožňuje oboznámiť sa s obsahom samotnej elektronickej komunikácie, a upravuje, že poskytovatelia služieb alebo sietí musia dodržiavať určité zásady ochrany a bezpečnosti údajov. Súdny dvor v druhom rade uviedol, že uchovávanie údajov s ohľadom na ich prípadné postúpenie príslušným vnútroštátnym orgánom skutočne zodpovedá cieľu všeobecného záujmu, t. j. boju proti závažnej trestnej činnosti, a v konečnom dôsledku aj zabezpečeniu verejnej bezpečnosti (body 38 – 44).

Súdny dvor však usúdil, že prijatím smernice o uchovávaní údajov normotvorca Únie prekročil medze, ktoré vyžaduje dodržiavanie zásady proporcionality. V dôsledku toho vyhlásil smernicu za neplatnú, pričom usúdil, že zásah do základných práv, ktorý bol rozsiahly a obzvlášť závažný a ktorý upravovala táto smernica, nebol dostatočne vymedzený s cieľom zaistiť, že sa tento zásah obmedzí na to, čo je striktné nevyhnutné (bod 65). Smernica 2006/24/ES totiž všeobecne zahŕňala akúkoľvek osobu a všetky spôsoby elektronickej komunikácie, ako aj všetky prevádzkové údaje bez toho, aby stanovovala

¹³ Tento rozsudok bol uvedený vo Výročnej správe z roku 2014, s. 60.

akékoľvek rozlíšenie, obmedzenie alebo výnimku na základe cieľa, ktorým je boj proti závažnej trestnej činnosti (body 57 – 59). Smernica navyše neupravovala nijaké objektívne kritériá umožňujúce zabezpečiť, že príslušné vnútroštátne orgány by mali prístup k údajom a mohli ich použiť len na účely predchádzania, odhaľovania a trestného stíhania porušení, ktoré možno považovať za dostatočne závažné na odôvodnenie takéhoto zásahu, a nestanovila ani hmotnoprávne alebo procesnoprávne podmienky takéhoto prístupu alebo takéhoto použitia (body 60 – 62). Napokon, pokiaľ ide o dĺžku uchovávaní údajov, smernica ukladala dobu najmenej šesť mesiacov bez akéhokoľvek rozlíšenia medzi jednotlivými kategóriami údajov v závislosti od dotknutých osôb alebo prípadnej užitočnosti údajov vo vzťahu k sledovanému cieľu (body 63, 64).

Okrem toho, pokiaľ ide o požiadavky vyplývajúce z článku 8 ods. 3 Charty, Súdny dvor konštatoval, že smernica 2006/24/ES nestanovila dostatočné záruky umožňujúce zabezpečiť účinnú ochranu údajov pred rizikom zneužitia, ako aj pred nezákonným prístupom a použitím týchto údajov, a nestanovila ani uchovávanie údajov na území Únie.

V dôsledku toho uvedená smernica nezabezpečovala úplný dohľad nad dodržiavaním požiadaviek ochrany a bezpečnosti nezávislým orgánom tak, ako to výslovne vyžaduje Charta (body 66 – 68).

2. Dodržiavanie práva na ochranu osobných údajov v rámci vykonávania práva Únie

Rozsudok z 21. decembra 2016 (veľká komora), Tele2 Sverige (spojené veci C-203/15 a C-698/15, EU:C:2016:970)¹⁴

V nadväznosti na rozsudok Digital Rights Ireland a Seitlinger a i., ktorým bola smernica 2006/24/ES (pozri vyššie) vyhlásená za neplatnú, Súdny dvor rozhodoval o dvoch veciach týkajúcich sa všeobecnej povinnosti, ktorá je vo Švédsku a v Spojenom kráľovstve uložená poskytovateľom elektronických komunikačných služieb, a to uchovávať údaje týkajúce sa týchto komunikácií, ktorých uchovávanie upravovala už neplatná smernica.

Deň po vyhlásení rozsudku Digital Rights Ireland a Seitlinger a i. telekomunikačný podnik Tele2 Sverige oznámil švédskemu orgánu pre dohľad nad poštami a telekomunikáciami svoje rozhodnutie, že nebude viac uchovávať údaje, ako aj svoj zámer vymazať údaje, ktoré už boli zaregistrované (vec C-203/15). Švédske právo totiž ukladalo poskytovateľom elektronických komunikačných služieb povinnosť systematicky a priebežne, a to bez výnimky, uchovávať všetky údaje o prenose dát a polohe všetkých účastníkov a registrovaných užívateľov, týkajúce sa všetkých prostriedkov elektronickej komunikácie. Vo veci C-698/15 podali tri osoby žaloby proti britskému režimu uchovávaní údajov, ktorý umožňoval, aby minister vnútra vyžadoval od prevádzkovateľov verejných telekomunikačných služieb uchovávanie všetkých údajov týkajúcich sa komunikácií, a to počas obdobia najviac 12 mesiacov, pričom uchovávanie obsahu týchto komunikácií bolo vylúčené.

Kammarrätten i Stockholm (Odvolací správny súd Štokholm, Švédsko) a Court of Appeal (England and Wales) (Civil Division) [Odvolací súd (Anglicko a Wales) (občianskoprávny senát), Spojené kráľovstvo] požiadali Súdny dvor, aby sa vyjadril k výkladu článku 15 ods. 1 smernice 2002/58/ES, tzv. „smernica o súkromí a elektronických komunikáciách“, ktorý členským štátom umožňuje, aby stanovili určité výnimky z povinnosti uvedenej v tejto smernici, a to zabezpečiť dôvernosť elektronických komunikácií a príslušných údajov o prenose dát.

14 Tento rozsudok bol uvedený vo Výročnej správe z roku 2016, s. 62.

Vo svojom rozsudky Súdny dvor najskôr rozhodol, že článok 15 ods. 1 smernice 2002/58/ES v spojení s článkami 7, 8 a 11, ako aj s článkom 52 ods. 1 Charty bráni takej vnútroštátnej právnej úprave, akou je právna úprava Švédska, ktorá na účely boja proti trestnej činnosti stanovuje všeobecné a nediferencované uchovávanie všetkých údajov o prenose dát a polohe všetkých účastníkov a registrovaných užívateľov týkajúce sa všetkých prostriedkov elektronickej komunikácie. Podľa Súdneho dvora teda takáto právna úprava ide nad rámec toho, čo je striktné nevyhnutné, a nemožno ju považovať za odôvodnenú v demokratickej spoločnosti, ako to vyžaduje uvedený článok 15 ods. 1 v spojení s už citovanými článkami Charty (body 99 – 105, 107, 112, bod 1 výroku).

To isté ustanovenie v spojení s tými istými článkami Charty rovnako bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá upravuje ochranu a bezpečnosť údajov o prenose dát a polohe, najmä prístup príslušných vnútroštátnych orgánov k uchovávaným údajom, avšak tento prístup v rámci boja proti trestnej činnosti neobmedzuje len na účely boja proti závažnej trestnej činnosti, nepodmieňuje uvedený prístup predbežnému preskúmaniu zo strany súdu alebo nezávislého správneho orgánu a nevyžaduje, aby sa predmetné údaje uchovávali na území Únie (body 118 – 122, 125, bod 2 výroku).

Naproti tomu Súdny dvor usúdil, že článok 15 ods. 1 smernice 2002/58/ES nebráni právnej úprave, ktorá preventívne umožňuje, aby sa cielene uchovávali údaje tejto povahy na účely boja proti závažnej trestnej činnosti pod podmienkou, že sa toto uchovávanie údajov, pokiaľ ide o kategórie dotknutých údajov, príslušné komunikačné prostriedky, dotknuté osoby, ako aj dĺžku doby uchovávania, obmedzí na to, čo je striktné nevyhnutné. Na splnenie týchto požiadaviek musí táto vnútroštátna právna úprava stanoviť v prvom rade jasné a presné pravidlá umožňujúce účinne chrániť údaje pred rizikami zneužitia. Táto právna úprava musí najmä uvádzať okolnosti a podmienky, za ktorých môže byť opatrenie na uchovávanie údajov preventívne prijaté, čím sa zabezpečí, že také opatrenie sa obmedzí na to, čo je striktné nevyhnutné. V druhom rade, pokiaľ ide o hmotnoprávne podmienky, ktoré musí spĺňať vnútroštátna právna úprava s cieľom zabezpečiť, aby sa obmedzovala na to, čo je striktné nevyhnutné, uchovávanie údajov musí vždy zodpovedať objektívnym kritériám, ktoré zodpovedajú vzťahu medzi uchovávanými údajmi a sledovaným cieľom. Konkrétne takéto podmienky sa musia v praxi javiť ako spôsobilé skutočne vymedziť rozsah opatrenia a v dôsledku toho aj dotknutú verejnosť. Pokiaľ ide o toto vymedzenie, vnútroštátna právna úprava sa musí zakladať na objektívnych skutočnostiach, ktoré umožňujú definovať určitý okruh osôb z radov verejnosti, ktorých údaje môžu aspoň nepriamo súvisieť so závažnou trestnou činnosťou, podporiť určitým spôsobom boj proti závažnej trestnej činnosti alebo zabrániť vážnemu ohrozeniu verejnej bezpečnosti (body 108 – 111).

II. Spracovanie osobných údajov v zmysle smernice 95/46/ES

1. Spracovania osobných údajov, ktoré sú vylúčené z pôsobnosti smernice 95/46/ES

Rozsudok z 30. mája 2006 (veľká komora), Parlament/Rada (C-317/04 a C-318/04, EU:C:2006:346)

Po teroristických útokoch z 11. septembra 2001 prijali Spojené štáty právnu úpravu, ktorá stanovila, že leteckí prepravcovia zabezpečujúci leteckú dopravu z, do alebo cez územie Spojených štátov sú povinní poskytnúť americkým orgánom elektronickej prístup k údajom uvedeným v ich rezervačných systémoch a systémoch kontroly odletov, označeným ako „Passenger Name Records“ (PNR).

Keďže sa Komisia domnievala, že tieto ustanovenia by mohli byť v rozpore s európskou právnou úpravou a právnou úpravou členských štátov v oblasti ochrany údajov, začala rokovania s americkými orgánmi.

V nadväznosti na tieto rokovania prijala Komisia 14. mája 2004 rozhodnutie 2004/535/ES¹⁵, v ktorom sa konštatovalo, že Úrad Spojených štátov na ochranu colného priestoru a hraníc (United States Bureau of Customs and Border Protection, ďalej len „CBP“) zabezpečuje primeranú úroveň ochrany údajov z PNR prenášaných zo Spoločenstva (ďalej len „rozhodnutie o primeranosti“). Rada následne 17. mája 2004 prijala rozhodnutie 2004/496/ES¹⁶, ktorým bolo schválené uzavretie dohody medzi Európskym spoločenstvom a Spojenými štátmi o spracovaní a postúpení údajov z PNR leteckými dopravcami usadenými na území členských štátov Spoločenstva.

Európsky parlament požiadal Súdny dvor, aby zrušil obe uvedené rozhodnutia, pričom najmä tvrdil, že rozhodnutie o primeranosti bolo prijaté *ultra vires*, že článok 95 ES (teraz článok 114 ZFEÚ) nepredstavuje vhodný právny základ pre rozhodnutie o schválení uzavretia dohody a že v oboch prípadoch došlo k porušeniu základných práv.

Pokiaľ ide o rozhodnutie o primeranosti, Súdny dvor najskôr preskúmal, či Komisia mohla oprávnené prijať svoje rozhodnutie na základe smernice 95/46/ES. V tomto kontexte konštatovala, že z rozhodnutia o primeranosti vyplýva, že prenos údajov z PNR do CBP predstavuje spracovanie, ktorého cieľom je verejná bezpečnosť a iné štátne činnosti týkajúce sa oblasti trestného práva. Podľa Súdneho dvora, hoci boli údaje z PNR najprv zhromaždené leteckými spoločnosťami v rámci činnosti, ktorá patrí do pôsobnosti práva Únie, a to konkrétne v rámci predaja letenky, ktorý zakladá nárok na poskytnutie služby, spracovanie údajov, ktorého sa týkalo rozhodnutie o primeranosti, malo úplne inú povahu. Toto rozhodnutie sa totiž netýkalo spracovania údajov nevyhnutného na poskytnutie služby, ale spracovania údajov, ktoré sa považuje za nevyhnutné na zabezpečenie verejnej bezpečnosti a na represívne účely (body 56, 57).

Súdny dvor v tejto súvislosti uviedol, že skutočnosť, že údaje z PNR zhromažďovali súkromní podnikatelia na komerčné účely a že títo podnikatelia zabezpečovali ich prenos do tretieho štátu, nebránila tomu, aby sa tento prenos považoval za spracovanie údajov, ktoré je vylúčené z pôsobnosti smernice. Tento prenos totiž patril do rámca vytvoreného orgánmi verejnej moci na účely verejnej bezpečnosti. Súdny dvor preto dospel k záveru, že rozhodnutie o primeranosti nepatrí do pôsobnosti smernice, lebo sa týka spracovania osobných údajov, ktoré je z tejto pôsobnosti vylúčené. Súdny dvor v dôsledku toho rozhodnutie o primeranosti zrušil (body 58, 59).

Pokiaľ ide o rozhodnutie Rady, Súdny dvor konštatoval, že článok 95 ES v spojení s článkom 25 smernice 95/46/ES neumožňuje založiť právomoc Spoločenstva na účely uzavretia dotknutej dohody so Spojenými štátmi. Táto dohoda sa totiž týkala toho istého prenosu údajov ako rozhodnutie o primeranosti, a teda spracovania údajov, ktoré je vylúčené z pôsobnosti smernice. Súdny dvor v dôsledku toho zrušil rozhodnutie Rady o schválení uzavretia dohody (body 67 – 69).

Rozsudok z 11. decembra 2014, Ryneš (C-212/13, EU:C:2014:2428)

V reakcii na opakované protiprávne konania nainštaloval pán Ryneš na svoj dom bezpečnostnú kameru. Po ďalšom útoku na jeho dom bolo možné na základe záznamu z uvedeného kamerového systému identifikovať dve podozrivé osoby, voči ktorým sa začalo trestné konanie. Vzhľadom na to, že jeden z podozrivých napadol pred českým Úradom na ochranu osobných údajov zákonnosť spracovania údajov zaznamenaných kamerovým systémom, tento Úrad konštatoval, že pán Ryneš porušil právne predpisy v oblasti ochrany osobných údajov, a uložil mu pokutu.

¹⁵ Rozhodnutie Komisie 2004/535/ES zo 14. mája 2004 o adekvátnej ochrane osobných údajov uvedených v Zázname podľa mena cestujúceho o cestujúcich lietadlom odoslaných Úradu Spojených štátov na ochranu colného priestoru a hraníc (Ú. v. EÚ L 235, 6.7.2004, s. 11).

¹⁶ Rozhodnutie Rady 2004/496/ES zo 17. mája 2004 o uzavretí dohody medzi Európskym spoločenstvom a Spojenými štátmi americkými o spracovaní a postúpení údajov PNR leteckými dopravcami Úradu pre colnú správu a ochranu hraníc Ministerstva vnútornej bezpečnosti Spojených štátov amerických (Ú. v. EÚ L 183, 20.5.2004, s. 83, a korigendum Ú. v. EÚ L 255, 30.9.2005, s. 168).

Nejvyšší správní soud (Česká republika), na ktorý pán Ryneš podal kasačný opravný prostriedok smerujúci proti rozhodnutiu, ktoré vydal Městský soud v Praze (Česká republika) a ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Úradu, položil Súdnemu dvoru otázku, či záznam vykonaný pánom Rynešom na účely ochrany jeho života, zdravia a majetku predstavuje spracovanie údajov, na ktoré sa smernica 95/46/ES nevzťahuje, lebo ide o záznam vykonaný fyzickou osobou na výkon výlučne osobných alebo domácich činností v zmysle článku 3 ods. 2 druhej zarážky uvedenej smernice.

Súdny dvor rozhodol, že prevádzkovanie kamerového systému umiestneného fyzickou osobou na jej rodinnom dome na účely ochrany majetku, zdravia a života majiteľov domu, ktorý umožňuje obrazový záznam osôb ukladaný do nahrávacieho zariadenia, na ktorom sa záznam priebežne nahráva na harddisk, pričom tento systém sníma tiež verejné priestranstvo, nepredstavuje spracovanie údajov na výkon výlučne osobných alebo domácich činností (bod 35 a výrok).

V tejto súvislosti pripomenul, že ochrana základného práva na súkromný život zaručeného v článku 7 Charty vyžaduje, aby výnimky a obmedzenia v súvislosti s ochranou osobných údajov nepôsobili nad rámec toho, čo je striktné nevyhnutné. Keďže ustanovenia smernice 95/46/ES sa majú v rozsahu, v akom upravujú spracovanie osobných údajov, ktoré môže viesť k porušeniu základných slobôd a predovšetkým práva na súkromný život, nevyhnutne vykladať s prihliadnutím na základné práva, ktoré sú zapísané v uvedenej Charte, výnimku stanovenú v článku 3 ods. 2 druhej zarážke tejto smernice treba vykladať reštriktívne (body 27 – 29). Navyše samotné znenie tohto ustanovenia vylučuje z uplatnenia smernice 95/46/ES spracovanie údajov uskutočnené na výkon „výlučne“ osobných alebo domácich činností. V rozsahu, v akom kamerový systém sníma, hoci len čiastočne, verejné priestranstvo a smeruje mimo súkromnú sféru osoby, ktorá jeho prostredníctvom spracováva údaje, nemožno ho považovať za výlučne „osobnú či domácu“ činnosť v zmysle uvedeného ustanovenia (body 30, 31, 33).

2. Pojem „osobné údaje“

Rozsudok z 19. októbra 2016, Breyer (C-582/14, EU:C:2016:779)¹⁷

Pán Breyer podal na nemecké občianskoprávne súdy žalobu smerujúcu k tomu, aby bol Spolkovej republike Nemecko uložený zákaz uchovávať, a to aj prostredníctvom tretích strán, informatické údaje, ktoré boli prenesené po skončení každého prehliadania internetových stránok nemeckých spolkových orgánov. S cieľom zabrániť útokom a umožniť stíhanie útočníkov poskytovateľ online mediálnych služieb nemeckých spolkových orgánov totiž uchovával údaje spočívajúce v „dynamickej“ IP adrese – t.j. IP adrese, ktorá sa mení pri každom novom internetovom pripojení – ako aj v dátume a čase prehliadania internetovej stránky. Na rozdiel od statických IP adries dynamické IP adresy *a priori* neumožňujú vytvoriť na základe verejne prístupných súborov spojenie medzi určitým počítačom a fyzickým pripojením do siete používanej poskytovateľom internetového prístupu. Uchované údaje same osebe neposkytovali poskytovateľovi online mediálnych služieb možnosť identifikovať používateľa. Naproti tomu poskytovateľ internetového pripojenia mal k dispozícii dodatočné informácie, ktoré po ich spojení s touto IP adresou umožňovali identifikovať uvedeného používateľa.

V tomto kontexte Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor, Nemecko), ktorý rozhodoval o opravnom prostriedku „Revision“, položil Súdnemu dvoru otázku, či IP adresa, ktorú poskytovateľ online mediálnych služieb uchováva v súvislosti s prístupom na jeho internetovú stránku, je pre tohto poskytovateľa osobným údajom.

17 Tento rozsudok bol uvedený vo Výročnej správe z roku 2016, s. 61.

Súdny dvor najskôr uviedol, že na to, aby sa určitý údaj mohol kvalifikovať ako „osobný údaj“ v zmysle článku 2 písm. a) smernice 95/46/ES, nie je potrebné, aby sa všetky informácie umožňujúce identifikovať dotknutú osobu nachádzali v rukách jedinej osoby. Skutočnosť, že ďalšie informácie potrebné na identifikáciu používateľa internetovej stránky nemá k dispozícii poskytovateľ online mediálnych služieb, ale poskytovateľ internetového pripojenia tohto používateľa, tak nemôže vylúčiť, že dynamické IP adresy uchovávané poskytovateľom online mediálnych služieb predstavujú pre tohto poskytovateľa osobné údaje v zmysle článku 2 písm. a) smernice 95/46/ES (body 43, 44).

V dôsledku toho Súdny dvor konštatoval, že dynamická IP adresa, ktorú poskytovateľ online mediálnych služieb uchováva v súvislosti s tým, že určitá osoba si prehliadala internetovú stránku, ktorú tento poskytovateľ sprístupnil verejnosti, predstavuje pre tohto poskytovateľa osobný údaj v zmysle článku 2 písm. a) smernice 95/46/ES, ak má k dispozícii právne prostriedky, na základe ktorých dokáže identifikovať dotknutú osobu vďaka ďalším informáciám, ktorými disponuje poskytovateľ internetového pripojenia tejto osoby (bod 49, bod 1 výroku).

Rozsudok z 20. decembra 2017, Nowak (C-434/16, ECLI:EU:C:2017:582)

Pán Nowak, účtovný praktikant, neuspel na skúške, ktorú organizovala írsky komora účtovníkov. Podľa § 4 zákona o ochrane údajov podal žiadosť o prístup, pokiaľ ide o všetky osobné údaje, ktoré sa ho týkajú a ktoré má v držbe komora účtovníkov. Komora účtovníkov pánovi Nowakovi poskytla niektoré dokumenty, ale odmietla mu odovzdať jeho kópiu skúšky z dôvodu, že neobsahuje osobné údaje, ktoré sa ho týkajú, v zmysle zákona o ochrane údajov.

Vzhľadom na to, že ani komisár pre ochranu údajov nevyhovel jeho žiadosti o prístup z tých istých dôvodov, obrátil sa pán Nowak na vnútroštátne súdy. Supreme Court (Najvyšší súd, Írsko) rozhodujúci o odvolaní podanom pánom Nowakom položil Súdnemu dvoru otázku, či sa má článok 2 písm. a) smernice 95/46/ES vykladať v tom zmysle, že za takých podmienok, o aké išlo vo veci samej, písomné odpovede uchádzača na odbornej skúške a prípadné poznámky skúšajúceho, ktoré sa na ne vzťahujú, predstavujú osobné údaje týkajúce sa uchádzača v zmysle tohto ustanovenia.

V prvom rade Súdny dvor uviedol, že na to, aby sa určitý údaj mohol kvalifikovať ako „osobný údaj“ v zmysle článku 2 písm. a) smernice 95/46/ES, nevyžaduje sa, aby sa všetky informácie umožňujúce identifikovať dotknutú osobu nachádzali v rukách jedinej osoby. Navyše v prípade, keď skúšajúci nepozná identitu uchádzača pri hodnotení jeho odpovedí v rámci skúšky, samotný subjekt, ktorý skúšku organizuje, v tomto prípade komora účtovníkov, disponuje potrebnými informáciami, ktoré mu umožňujú bez ťažkostí alebo pochybností identifikovať tohto uchádzača prostredníctvom jeho identifikačného čísla uvedeného na kópii skúšky alebo na vrchnom liste tejto kópie, a tak mu priradiť jeho odpovede.

V druhom rade Súdny dvor konštatoval, že písomné odpovede uchádzača na odbornej skúške predstavujú informácie, ktoré súvisia s jeho osobou. Obsah týchto odpovedí totiž odzrkadľuje úroveň znalostí a schopností uchádzača v danej oblasti, ako aj prípadne jeho myšlienkové pochody, úsudok a kritické myslenie. Okrem toho cieľom získavania uvedených odpovedí je zhodnotiť odborné schopnosti uchádzača a jeho spôsobilosť vykonávať predmetné povolanie. Navyše použitie týchto informácií, ktorého výsledkom je najmä úspech alebo neúspech uchádzača na predmetnej skúške, môže mať vplyv na jeho práva a záujmy, keďže môže určiť alebo ovplyvniť napríklad jeho šance na prístup k želanému povolaniu alebo zamestnaniu. Konštatovanie, že písomné odpovede uchádzača na odbornej skúške predstavujú informácie, ktoré sa týkajú tohto kandidáta z dôvodu ich obsahu, účelu alebo účinku, platí okrem iného aj vtedy, keď ide o skúšku s otvorenou knihou.

V treťom rade, pokiaľ ide o poznámky skúšajúceho týkajúce sa odpovedí uchádzača, Súdny dvor konštatoval, že tieto poznámky rovnako ako odpovede uchádzača na skúške predstavujú informácie,

ktoré sa ho týkajú, keďže odzrkadľujú názor alebo hodnotenie skúšajúceho týkajúce sa individuálneho výkonu uchádzača na skúške, najmä jeho znalostí a schopností v predmetnej oblasti. Cieľom uvedených poznámok je navyše zdokumentovať hodnotenie skúšajúceho týkajúce sa výkonu uchádzača a tieto poznámky môžu mať na uchádzača vplyv.

V štvrtom rade Súdny dvor rozhodol, že písomné odpovede uchádzača na odbornej skúške a prípadné poznámky skúšajúceho, ktoré sa na ne vzťahujú, možno podrobiť overovaniu, najmä pokiaľ ide o ich presnosť a nevyhnutnosť ich uchovávaní v zmysle článku 6 ods. 1 písm. d) a e) smernice 95/46/ES, a možno ich opraviť alebo vymazať na základe článku 12 písm. b) tejto smernice. Priznanie práva na prístup k týmto odpovediam a poznámkam uchádzačovi podľa článku 12 písm. a) tejto smernice slúži na dosiahnutie cieľa tejto smernice spočívajúceho v zabezpečení ochrany práva na súkromný život tohto uchádzača, pokiaľ ide o spracúvanie údajov, ktoré sa ho týkajú, a to nezávisle od otázky, či uvedený uchádzač má alebo nemá také právo na prístup aj podľa vnútroštátnej právnej úpravy uplatniteľnej na skúšku. Súdny dvor však zdôraznil, že práva na prístup a opravu podľa článku 12 písm. a) a b) smernice 95/46/ES sa nevzťahujú na skúšobné otázky, ktoré samy osebe nepredstavujú osobné údaje uchádzača.

Vzhľadom na tieto skutočnosti Súdny dvor dospel k záveru, že za takých podmienok, o aké išlo vo veci samej, písomné odpovede uchádzača na odbornej skúške a prípadné poznámky skúšajúceho týkajúce sa týchto odpovedí predstavujú osobné údaje v zmysle článku 2 písm. a) smernice 95/46/ES.

3. Pojem „spracovanie osobných údajov“

Rozsudok zo 6. novembra 2003 (plénium), Lindqvist (C-101/01, EU:C:2003:596)

Pani Lindqvist, dobrovoľná pracovníčka v zbore evanjelickej cirkvi vo Švédsku, vytvorila na svojom osobnom počítači internetové stránky, pričom na nich uverejnila osobné údaje týkajúce sa viacerých osôb, ktoré rovnako ako ona dobrovoľne pracovali v uvedenom zbore. Pani Lindqvistovej bola uložená povinnosť zaplatiť pokutu z dôvodu, že použila osobné údaje v rámci automatizovaného spracovania bez toho, aby predtým na švédskom Datainspektion (verejnoprávny orgán na ochranu údajov počítačového prenosu) podala písomné vyhlásenie, že údaje previedla do tretích krajín bez povolenia a že spracovala citlivé osobné údaje.

V rámci konania o odvolaní podanom pani Lindqvistovou proti tomuto rozhodnutiu na Göta hovrätt (Odvolací súd, Švédsko), tento súd podal na Súdny dvor návrh na začatie prejudiciálneho konania, aby najmä zistil, či pani Lindqvist pristúpila k „úplne alebo čiastočne automatizovanému spracovaniu osobných údajov“ v zmysle smernice 95/46/ES.

Súdny dvor konštatoval, že operácia, ktorou sa na internetovej stránke odkazuje na rôzne osoby a ktorou sa tieto osoby identifikujú buď prostredníctvom ich mena alebo iným spôsobom, napríklad prostredníctvom ich telefónneho čísla alebo informácií o ich pracovných podmienkach a záľubách, predstavuje „úplne alebo čiastočne automatizované spracovanie osobných údajov“ v zmysle tejto smernice (bod 27, bod 1 výroku). Také spracovanie osobných údajov, ktoré sa uskutoční na účely výkonu dobrovoľníckych alebo náboženských činností, nepatrí pod nijakú z výnimiek z pôsobnosti smernice, keďže nespadá ani do kategórie činností, ktorých cieľom je verejná bezpečnosť, ani do kategórie výlučne osobných alebo domácich činností, ktoré nepatria do pôsobnosti smernice (body 38, 43 – 48, bod 2 výroku).

Rozsudok z 13. mája 2014 (veľká komora), Google Spain a Google (C-131/12, EU:C:2014:317)

V roku 2010 španielsky štátny príslušník podal na Agencia Española de Protección de Datos (Španielska agentúra na ochranu údajov, ďalej len „AEPD“) sťažnosť proti La Vanguardia Ediciones SL, vydavateľovi denníka rozširovaného vo veľkom rozsahu v Španielsku, ako aj proti spoločnostiam Google Spain a Google. Táto osoba tvrdila, že pokiaľ ako používateľ internetu zadá svoje meno do vyhľadávača skupiny Google, zoznam výsledkov zobrazí odkazy na dve stránky denníka *La Vanguardia* z roku 1998, ktoré oznamovali najmä predaj nehnuteľností na dražbe, ktorý sa organizoval v nadväznosti na uplatnenie záložného práva s cieľom vymáhať jej dlhy. Svojou sťažnosťou táto osoba po prvé žiadala, aby sa vydavateľovi *La Vanguardia* nariadilo buď vymazať alebo zmeniť uvedené stránky, alebo aby tento vydavateľ využil niektoré nástroje poskytované vyhľadávačmi s cieľom chrániť tieto údaje. Po druhé uvedená osoba žiadala, aby sa spoločnostiam Google Spain alebo Google nariadilo vymazať alebo skryť tieto osobné údaje tak, aby sa už neobjavovali vo výsledkoch vyhľadávania a v odkazoch na *La Vanguardia*.

AEPD zamietla sťažnosť smerujúcu proti vydavateľovi *La Vanguardia*, keďže sa domnievala, že tento vydavateľ uverejnil dotknuté informácie v súlade s právnymi predpismi, avšak pokiaľ išlo o spoločnosti Google Spain a Google, sťažnosti vyhovel, pričom tieto dve spoločnosti požiadala, aby prijali nevyhnutné opatrenia na stiahnutie údajov zo svojich indexov a na znemožnenie prístupu k nim v budúcnosti. Vzhľadom na to, že uvedené spoločnosti podali dve žaloby na Audiencia Nacional (Národný vyšší súd, Španielsko), v ktorých navrhovali zrušiť rozhodnutie AEPD, španielsky súd sa obrátil na Súdny dvor so sériou otázok.

Súdny dvor tak mal príležitosť spresniť pojem „spracovanie osobných údajov“ na internete z hľadiska smernice 95/46/ES.

Súdny dvor tak rozhodol, že činnosť vyhľadávača spočívajúca vo vyhľadávaní informácií, ktoré na internete zverejnili alebo umiestnili tretie osoby, v ich automatickom indexovaní, dočasnom uschovaní a napokon v ich sprístupnení používateľom internetu v určitom preferenčnom poradí sa má kvalifikovať ako spracovanie osobných údajov v prípade, že tieto informácie obsahujú osobné údaje (bod 1 výroku). Súdny dvor okrem toho pripomenul, že operácie uvedené v smernici sa musia kvalifikovať ako takéto spracovanie tiež za predpokladu, že sa týkajú výlučne informácií, ktoré už boli takto uverejnené v médiách. Všeobecná výnimka z uplatnenia smernice by v takomto prípade smernicu zbavila z veľkej časti jej významu (body 29, 30).

4. Podmienky zákonnosti spracovania osobných údajov z hľadiska článku 7 smernice 95/46/ES

Rozsudok zo 16. decembra 2008 (veľká komora), Huber (C-524/06, EU:C:2008:724)¹⁸

Spolkový úrad pre migráciu a utečencov (Bundesamt für Migration und Flüchtlinge, Nemecko) bol zodpovedný za vedenie centrálného registra, ktorý zhromažďuje určité osobné údaje týkajúce sa cudzincov, ktorí majú na nemeckom území pobyt dlhší ako tri mesiace. Register sa používal na štatistické účely a pri výkone právomocí policajných, bezpečnostných aj súdnych orgánov v oblasti trestného stíhania a vyšetrovania v súvislosti s konaním, ktoré je trestné alebo ohrozuje verejnú bezpečnosť.

Pán Huber, rakúsky štátny príslušník, sa v roku 1996 usadil v Nemecku, aby tam pracoval ako samostatný poisťovací agent. Vzhľadom na to, že pán Huber sa domnieval, že je diskriminovaný spôsobom, akým sa

¹⁸ Tento rozsudok bol uvedený vo Výročnej správe z roku 2008, s. 45.

spracovávajú údaje, ktoré sa ho týkajú a ktoré sú uložené v dotknutom registri, pričom takáto databáza neexistuje pre nemeckých štátnych príslušníkov, požiadal o výmaz týchto údajov.

V tomto kontexte sa Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen (Vyšší správny súd spolkovej krajiny Severné Porýnie-Vestfálsko, Nemecko), ktorý rozhodoval spor, obrátil na Súdny dvor s otázkou, či je spracovanie osobných údajov, ktoré bolo vykonané v dotknutom registri, v súlade s právom Únie.

Súdny dvor najskôr pripomenul, že právo občana Únie na pobyt na území členského štátu, ktorého štátnu príslušnosť nemá, nie je nepodmienečné, ale môže podliehať obmedzeniam. Použitie takéhoto registra na účely podpory úradov poverených uplatňovaním právnej úpravy týkajúcej sa práva na pobyt je tak v zásade v súlade so zákazom diskriminácie na základe štátnej príslušnosti stanoveným v článku 12 ods. 1 ES (teraz článok 18 prvý odsek ZFEÚ). Takýto register nemôže obsahovať iné informácie ako tie, ktoré sú na tento účel nevyhnutné v zmysle smernice o ochrane osobných údajov (body 54, 58, 59).

Pokiaľ ide o pojem nevyhnutnosť spracovania v zmysle článku 7 písm. e) smernice 95/46/ES, Súdny dvor najskôr pripomenul, že ide o autonómny pojem práva Únie, ktorý sa má vykladať tak, aby plne zodpovedal cieľu smernice 95/46/ES, ako je definovaný v jej článku 1 ods. 1. Následne konštatoval, že systém spracovania osobných údajov je v súlade s právom Únie, ak obsahuje výlučne údaje nevyhnutné na uplatnenie tejto právnej úpravy uvedenými orgánmi a ak jeho centralizovaný charakter umožňuje účinnejšie uplatnenie tejto právnej úpravy, pokiaľ ide o právo občanov Únie, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi tohto členského štátu, na pobyt.

Za nevyhnutné v zmysle článku 7 písm. e) smernice 95/46/ES nemožno v nijakom prípade považovať uchovávanie a spracúvanie nominálnych osobných údajov v rámci takéhoto registra na štatistické účely (body 52, 66, 68).

Navyše, pokiaľ ide o otázku používania údajov nachádzajúcich sa v registri na účely boja proti trestnej činnosti, Súdny dvor najmä uviedol, že tento cieľ sa týka stíhania spáchaných trestných činov a priestupkov bez ohľadu na štátnu príslušnosť ich páchatelov. Pre členský štát teda v súvislosti s bojom proti trestnej činnosti nemôže byť situácia štátnych príslušníkov iná ako situácia občanov Únie, ktorí nie sú jeho štátnymi príslušníkmi a majú pobyt na jeho území. Preto rozdiel v zaobchádzaní medzi týmito štátnymi príslušníkmi a občanmi Únie vyplývajúci zo systematického spracovania osobných údajov týkajúcich sa len občanov Únie, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi dotknutého členského štátu, s cieľom boja proti trestnej činnosti predstavuje diskrimináciu zakázanú článkom 12 ods. 1 ES (body 78 – 80).

Rozsudok z 24. novembra 2011, ASNEF a FECEMD (C-468/10 a C-469/10, EU:C:2011:777)

Asociación Nacional de Establecimientos Financieros de Crédito (ASNEF) na jednej strane a Federación de Comercio Electrónico y Marketing Directo (FECEMD) na druhej strane podali na Tribunal Supremo (Španielsko) žalobu vo veci správneho súdnictva smerujúcu proti viacerým článkom kráľovského dekrétu č. 1720/2007, ktorým bol vykonaný organický zákon č. 15/1999, ktorým bola prebratá smernica 95/46/ES.

ASNEF a FECEMD sa predovšetkým domnievali, že španielske právo na to, aby umožnilo spracovanie osobných údajov bez súhlasu dotknutej osoby, pridalo podmienku, ktorá sa v smernici 95/46/ES nenachádza, pričom vyžadovalo, aby sa uvedené údaje nachádzali vo „verejne prístupných zdrojoch“, aké sú uvedené v článku 3 písm. j) organického zákona č. 15/1999. V tejto súvislosti tvrdili, že tento zákon a kráľovský dekrét č. 1720/2007 zužovali pôsobnosť článku 7 písm. f) smernice 95/46/ES, ktorý spracovanie osobných údajov v prípade absencie súhlasu dotknutej osoby podriaďuje podmienke, ktorá sa týka výlučne legitímneho záujmu sledovaného kontrolórom, alebo treťou stranou alebo stranami, ktorým sú údaje odhalené.

Súdny dvor v tejto súvislosti najskôr uviedol, že článok 7 smernice 95/46/ES stanovuje taxatívny zoznam prípadov, v ktorých možno spracovanie osobných údajov považovať za prípustné v prípade absencie súhlasu dotknutej osoby. Podľa článku 5 uvedenej smernice členské štáty preto nemôžu zaviesť iné zásady týkajúce sa zákonnosti spracovania osobných údajov, než sú uvedené v článku 7, ani meniť dodatočnými požiadavkami rozsah šiestich zásad stanovených v predmetnom článku 7. Článok 5 totiž členským štátom umožňuje iba to, aby v rámci obmedzení podľa kapitoly II uvedenej smernice, a teda jej článku 7, spresnili podmienky zákonnosti spracovania osobných údajov (body 30, 32, 33).

Na účely potrebného zváženia proti sebe stojacich práv a záujmov podľa článku 7 písm. f) uvedenej smernice môžu členské štáty predovšetkým stanoviť usmerňujúce zásady. Môžu tiež zohľadniť skutočnosť, že závažnosť porušenia základných práv osoby dotknutej týmto spracovaním sa môže odlišovať v závislosti od toho, či predmetné údaje už figurujú alebo ešte nefigurujú vo verejne prístupných zdrojoch (body 44 a 46).

Súdny dvor však usúdil, že o spresnenie v zmysle článku 5 smernice 95/46/ES už nejde, ak vnútroštátna právna úprava vylučuje pre určité kategórie osobných údajov možnosť spracovania tým, že pre tieto kategórie stanovuje konečný výsledok vyplývajúci zo zváženia protichodných práv a záujmov bez toho, aby pripustila odlišný výsledok vychádzajúci z osobitných okolností konkrétneho prípadu. V dôsledku toho Súdny dvor dospel k záveru, že článok 7 písm. f) smernice 95/46/ES bráni tomu, aby členský štát kategoricky a všeobecne vylúčil možnosť spracovania určitých kategórií osobných údajov bez toho, aby pripustil zváženie protichodných práv a záujmov, o ktoré ide v konkrétnom prípade (body 47, 48).

Rozsudok z 19. októbra 2016, Breyer (C-582/14, EU:C:2016:779)

V tomto rozsudku (pozri tiež rubriku II.2., nazvanú „Pojem ‚osobné údaje‘“) sa Súdny dvor tiež vyjadril k tomu, či článok 7 písm. f) smernice 95/46/ES bráni vnútroštátnemu právnomu predpisu, podľa ktorého poskytovateľ online mediálnych služieb môže zhromažďovať a používať osobné údaje používateľa bez jeho súhlasu len v rozsahu nevyhnutnom na umožnenie využitia online média príslušným používateľom a na jeho zúčtovanie a podľa ktorého účel zabezpečenia celkovej funkčnosti online média nemôže odôvodniť použitie údajov po skončení príslušnej operácie prehliadania.

Súdny dvor rozhodol, že článok 7 písm. f) smernice 95/46/ES bráni dotknutej právnej úprave. Podľa tohto ustanovenia je totiž spracovanie osobných údajov v zmysle tohto ustanovenia zákonné, ak je spracovanie nevyhnutné na účely legitímnych záujmov, ktoré plní kontrolór, alebo tretia strana alebo strany, ktorým sú údaje odhalené, s výnimkou prípadu, keď sú takéto záujmy prevýšené záujmami týkajúcimi sa základných práv a slobôd osoby pracujúcej s údajmi. V tomto prípade však nemecká právna úprava kategoricky a všeobecne vylúčila možnosť spracovania určitých kategórií osobných údajov bez toho, aby pripustila zváženie protichodných práv a záujmov, o ktoré ide v konkrétnom prípade. Táto právna úprava tak protiprávne obmedzuje pôsobnosť tejto zásady stanovenej v článku 7 písm. f) smernice 95/46/ES tým, že vylučuje, aby účel zabezpečenia celkovej funkčnosti stránok online mediálnych služieb mohol byť predmetom zváženia so záujmami týkajúcimi sa základných práv a slobôd používateľov (body 62 – 64, bod 2 výroku).

Rozsudok zo 4. mája 2017, Rīgas satiksme (C-13/16, EU:C:2017:336)

Táto veci je súčasťou rámca sporu medzi lotyšskou národnou políciou a spoločnosťou Rīgas satiksme, ktorá je mestskou trolejbusovou spoločnosťou mesta Riga, týkajúceho sa žiadosti o oznámenie identifikačných údajov vinníka dopravnej nehody. V tomto prípade pri dopravnej nehode taxikár zastavil svoje vozidlo na okraji cesty. Keď okolo taxíka prechádzal trolejbus patriaci spoločnosti Rīgas satiksme, cestujúci nachádzajúci sa na zadnom sedadle uvedeného taxíka otvoril dvere, do ktorých trolejbus narazil a poškodil sa. Na účely podania občianskoprávnej žaloby požiadala Rīgas satiksme národnú políciu

o oznámenie identifikačných údajov vinníka dopravnej nehody. Polícia odmietla oznámiť identifikačné číslo a adresu cestujúceho, ako aj vysvetlenia poskytnuté účastníkmi nehody z dôvodu, že listiny založené v spise týkajúcom sa konania o správnom delikte možno poskytnúť len účastníkovi tohto konania, pričom pokiaľ ide o identifikačné číslo a adresu, zákon o ochrane osobných údajov fyzických osôb zakazuje poskytovať takéto informácie týkajúce sa súkromných osôb.

Za týchto podmienok Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments (Správny senát Najvyššieho súdu, Lotyšsko) rozhodol položiť Súdnemu dvoru otázku, či článok 7 písm. f) smernice 95/46/ES ukladá povinnosť oznámiť osobné údaje tretej osobe s cieľom umožniť jej podať na občianskoprávny súd žalobu o náhradu škody spôsobenej osobou, ktorej sa týka táto ochrana údajov, a či skutočnosť, že táto osoba je maloletá, môže mať vplyv na výklad tohto ustanovenia.

Súdny dvor rozhodol, že článok 7 písm. f) smernice 95/46/ES sa má vykladať v tom zmysle, že neukladá povinnosť oznámiť osobné údaje tretej osobe s cieľom umožniť jej podať na občianskoprávny súd žalobu o náhradu škody spôsobenej osobou, ktorej sa týka táto ochrana údajov. Uvedené ustanovenie však nebráni takému oznámeniu za predpokladu, že toto oznámenie sa vykoná na základe vnútroštátneho práva s tým, že sa dodržia podmienky stanovené týmto ustanovením (body 27, 34 a výrok).

V tomto kontexte Súdny dvor uviedol, že s výhradou overení, ktoré v tejto súvislosti má vykonať vnútroštátny súd, za takých okolností, o aké išlo vo veci samej, sa nezdá byť odôvodnené odmietnuť poškodenej strane oznámenie osobných údajov potrebných na podanie žaloby o náhradu škody proti osobe, ktorá spôsobila škodu, alebo prípadne osobám, ktoré vykonávajú rodičovskú právomoc, z dôvodu, že táto osoba, ktorá škodu spôsobila, bola maloletá (bod 33).

Rozsudok z 27. septembra 2017, Puškár (C-73/16, EU:C:2017:725)

V spore vo veci samej pán Puškár podal na Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh, ktorým sa domáhal, aby bola Finančnému riaditeľstvu, všetkým podriadeným daňovým úradom a Kriminálnemu úradu finančnej správy uložená povinnosť nezapísať jeho meno do zoznamu osôb považovaných finančným riaditeľstvom za tzv. „biele kone“, ktorý bol vytvorený týmto úradom v rámci správy daní a ktorého aktualizáciu zabezpečuje toto finančné riaditeľstvo, ako aj Kriminálny úrad finančnej správy (ďalej len „sporný zoznam“). Okrem toho žiadal o odstránenie svojho záznamu z týchto zoznamov a z informačného systému finančnej správy.

Najvyšší súd sa za týchto podmienok obrátil na Súdny dvor najmä s otázkou, či právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života, obdobia a komunikácie, ktoré je zakotvené v článku 7, a právo na ochranu osobných údajov, ktoré je zakotvené v článku 8 Charty, možno vykladať v tom zmysle, že členskému štátu neumožňujú vytvárať bez súhlasu dotknutej osoby zoznamy osobných údajov na účely správy daní, t. j. že získanie osobných údajov do dispozičnej sféry orgánu verejnej moci na účely potlačania daňových podvodov je nebezpečné samo osebe.

Súdny dvor usúdil, že článok 7 písm. e) smernice 95/46/ES nebráni spracovaniu osobných údajov orgánmi členského štátu na účely správy daní a potlačania daňových podvodov, akým je spracovanie, ku ktorému dochádza vytvorením zoznamu dotknutého vo veci samej, bez súhlasu dotknutých osôb jednak pod podmienkou, že tieto orgány boli vnútroštátnou právnou úpravou poverené úlohami vo verejnom záujme v zmysle tohto ustanovenia, vytvorenie tohto zoznamu a zápis mien dotknutých osôb do uvedeného zoznamu sú skutočne spôsobilé a nevyhnutné na účely uskutočnenia sledovaných cieľov a existujú dostatočné dôvody domnievať sa, že dotknuté osoby sa nachádzajú v uvedenom zozname oprávnene, a jednak že všetky podmienky zákonnosti tohto spracovania osobných údajov uložené smernicou 95/46/ES sú splnené (bod 117, bod 3 výroku).

Súdny dvor v tejto súvislosti uviedol, že úlohou vnútroštátneho súdu je overiť, či je vytvorenie sporného zoznamu nevyhnutné na výkon predmetných úloh vo verejnom záujme vo veci samej, najmä s prihliadnutím na presný účel vytvorenia sporného zoznamu, právne účinky, ktorým podliehajú osoby nachádzajúce sa v tomto zozname, a verejnú či neverejnú povahu tohto zoznamu. Navyše vzhľadom na zásadu proporcionality je úlohou vnútroštátneho súdu overiť, či vytvorenie sporného zoznamu a zápis mien dotknutých osôb do tohto zoznamu sú spôsobilé uskutočniť nimi sledované ciele a či neexistujú iné menej obmedzujúce prostriedky na dosiahnutie týchto cieľov (body 111, 112, 113).

Okrem toho Súdny dvor konštatoval, že skutočnosť, že určitá osoba je zapísaná v spornom zozname, môže zasiahnuť niektoré z jej práv. Zápis do tohto zoznamu by totiž mohol poškodiť jej povesť a dotknúť sa jej vzťahov s daňovými orgánmi. Tento zápis by rovnako mohol zasiahnuť do prezumpcie neviny tejto osoby, zakotvenej v článku 48 ods. 1 Charty, ako aj do slobody podnikania právnických osôb priradených k fyzickým osobám zapísaným v spornom zozname, stanovenej v článku 16 Charty. V dôsledku toho môže byť takýto zásah primeraný len vtedy, ak existujú dostatočné dôvody na podozrenie, že dotknutá osoba fiktívne vykonáva riadiace funkcie v právnických osobách, s ktorými bola spojená, a tým narúša správu daní a potláčanie daňových podvodov (bod 114).

Okrem toho Súdny dvor usúdil, že ak existoval dôvod obmedziť podľa článku 13 smernice 95/46/ES niektoré z práv upravených v článkoch 6 a 10 až 12 tejto smernice, ako je právo na informácie dotknutej osoby, takéto obmedzenie malo byť nevyhnutné na ochranu záujmu spomenutého v odseku 1 tohto článku 13, akým je najmä dôležitý hospodársky a finančný záujem v daňovej oblasti, a malo mať základ v legislatívnych opatreniach (bod 116).

III. Prenos osobných údajov do tretích krajín

Rozsudok zo 6. novembra 2003 (plénium), Lindqvist (C-101/01, EU:C:2003:596)¹⁹

V tejto veci (pozri tiež rubriku II.3., nazvanú „Pojem ‚spracovanie osobných údajov‘“) chcel vnútroštátny súd najmä zistiť, či pani Lindqvist uskutočnila prenos údajov do tretej krajiny v zmysle uvedenej smernice.

Súdny dvor rozhodol, že k „prenosu údajov do tretej krajiny“ v zmysle článku 25 smernice 95/46/ES nedôjde, pokiaľ osoba, ktorá sa nachádza v členskom štáte, vloží osobné údaje na internetovú stránku uloženú u poskytovateľa hostingu usadeného v tom istom alebo v inom členskom štáte, a tieto údaje tak sprístupní každému, kto sa pripojí na internet, a to aj osobám nachádzajúcim sa v tretích krajinách (bod 71, bod 4 výroku).

Vzhľadom jednak na stav rozvoja internetu v dobe vypracovania smernice 95/46/ES a jednak na to, že jej kapitola IV, v ktorej sa nachádza uvedený článok 25, neobsahuje kritériá uplatniteľné na používanie internetu, ktorých cieľom by bolo zaručiť dohľad členských štátov nad prenosmi osobných údajov do tretích krajín a zakázať tieto prenosi, ak neposkytujú primeranú úroveň ochrany, nemožno totiž predpokladať, že normotvorca Spoločenstva mal v úmysle do budúcnosti zahrnúť pod pojem „prenos údajov do tretích krajín“ takéto uloženie údajov na internetovú stránku, a to aj napriek tomu, že sa tieto údaje takto sprístupnili osobám z tretích krajín, ktoré mali technické prostriedky na získanie prístupu k nim (body 63, 64, 68).

¹⁹ Tento rozsudok bol uvedený vo Výročnej správe z roku 2003, s. 67.

Rozsudok zo 6. októbra 2015 (veľká komora), Schrems (C-362/14, EU:C:2015:650)²⁰

Pán Schrems, rakúsky občan a používateľ sociálne siete Facebook, predložil Data Protection Commissioner (komisár pre ochranu údajov, Írsko) sťažnosť z dôvodu, že Facebook Ireland zasielala do Spojených štátov osobné údaje svojich používateľov a uchovávala ich na serveroch umiestnených v tejto krajine, kde boli spracovávané. Podľa pána Schremsa právo a prax Spojených štátov neposkytovali dostatočnú ochranu pred sledovaním údajov prenesených do tejto krajiny jej štátnymi orgánmi. Data Protection Commissioner zamietol sťažnosť najmä z dôvodu, že Komisia vo svojom rozhodnutí 2000/520/ES²¹ uviedla, že v rámci režimu, nazývaného „bezpečný prístav“ (po anglicky „safe harbour“)²², Spojené štáty zaisťujú preneseným osobným údajom primeranú úroveň ochrany.

Práve v tomto kontexte High Court (Vyšší súd, Írsko) požiadal Súdny dvor o výklad článku 25 ods. 6 smernice 95/46/ES, na základe ktorého môže Komisia konštatovať, že tretia krajina zaisťuje primeranú úroveň ochrany prenesených údajov, ako aj v podstate o to, aby určil platnosť rozhodnutia 2000/520/ES, prijatého Komisiou na základe uvedeného článku 25 ods. 6 smernice 95/46/ES.

Súdny dvor rozhodol, že rozhodnutie Komisie je v celom rozsahu neplatné, pričom predovšetkým zdôraznil, že jeho prijatie vyžaduje riadne odôvodnené konštatovanie zo strany Komisie, že dotknutá tretia krajina skutočne zaisťuje úroveň ochrany základných práv, ktorá je v podstate rovnocenná úrovni ochrany zaručenej v právnom poriadku Únie. Preto v rozsahu, v akom tak Komisia vo svojom rozhodnutí 2000/520/ES neurobila, článok 1 tohto rozhodnutia porušuje požiadavky stanovené v článku 25 ods. 6 smernice 95/46/ES v spojení s Chartou a je preto neplatný. Zásady bezpečného prístavu sú totiž výlučne uplatniteľné na americké samocertifikované organizácie, ktoré získali osobné údaje z Únie bez toho, aby sa vyžadovalo, že americké orgány verejnej moci budú podliehať týmto zásadám. Navyše rozhodnutie 2000/520/ES umožňuje zasahovanie do základných práv osôb, ktorých osobné údaje sú alebo by mohli byť prenesené z Únie do Spojených štátov, bez toho, aby obsahovalo ustanovenie týkajúce sa existencie štátnych pravidiel v Spojených štátoch, ktorých cieľom by bolo obmedzenie prípadných zásahov do týchto práv, a ustanovenie o existencii účinnej právnej ochrany pred zásahmi tohto druhu (body 82, 87 – 89, 96 – 98, bod 2 výroku).

Okrem toho Súdny dvor vyhlásil článok 3 rozhodnutia 2000/520/ES za neplatný v rozsahu, v akom zbavuje vnútroštátne dozorné orgány právomocí, ktoré im vyplývajú z článku 28 smernice 95/46/ES v prípade, keď osoba uvedie skutočnosti spôsobilé spochybniť zlučiteľnosť rozhodnutia Komisie, ktoré konštatovalo, že tretia krajina zaisťuje primeranú úroveň ochrany, s ochranou súkromného života, slobôd a základných práv osôb (body 102 – 104). Súdny dvor dospel k záveru, že neplatnosť článkov 1 a 3 rozhodnutia 2000/520/ES má za následok neplatnosť celého tohto rozhodnutia (body 105, 106).

Pokiaľ ide o nemožnosť odôvodniť takýto zásah, Súdny dvor predovšetkým uviedol, že právna úprava Únie obsahujúca zásah do základných práv zaručených článkami 7 a 8 Charty musí stanoviť jasné a presné pravidlá upravujúce rozsah a uplatnenie opatrenia a stanovujúce minimálne požiadavky spôsobom, aby osoby, ktorých osobné údaje boli dotknuté, mali dostatočné záruky, ktoré umožnia účinne chrániť ich údaje pred rizikami zneužitia, akýmkoľvek nezákonným prístupom a akýmkoľvek nezákonným použitím. Nevyhnutnosť disponovať takými zárukami je o to dôležitejšia v prípade, keď sú osobné údaje spracovávané automaticky a keď existuje značné riziko nezákonného prístupu k týmto údajom (bod 91).

Okrem toho treba najmä uviesť, že ochrana základného práva na rešpektovanie súkromného života na úrovni Únie vyžaduje, aby výnimky a obmedzenia v súvislosti s ochranou osobných údajov nepôsobili nad

20 Tento rozsudok bol uvedený vo Výročnej správe z roku 2015, s. 53.

21 Rozhodnutie Komisie 2000/520/ES z 26. júla 2000 v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES o primeranosti ochrany poskytovanej zásadami „bezpečného prístavu“ a súvisiacimi často kladenými otázkami vydanými Ministerstvom obchodu USA (Ú. v. ES L 215, 25.8.2000, s. 7; Mim. vyd. 16/001, s. 119).

22 Systém bezpečného prístavu zahŕňa skupinu zásad týkajúcich sa ochrany osobných údajov, ktoré americké podniky môžu dobrovoľne dodržiavať.

rámec toho, čo je striktné nevyhnutné (bod 92). Na striktnú nevyhnutnosť tak nie je obmedzená právna úprava, ktorá všeobecne oprávňuje uchovávanie všetkých osobných údajov každej osoby, ktorej osobné údaje boli prenesené z Únie, bez toho, aby stanovovala akékoľvek rozlíšenie, obmedzenie alebo výnimku na základe sledovaného cieľa, a bez toho, aby sa stanovilo objektívne kritérium umožňujúce vymedziť prístup orgánov verejnej moci k údajom a ich neskoršie použitie na účely, ktoré sú presné, prísne obmedzené a spôsobilé odôvodniť zásah, ktorý spôsobuje tak prístup, ako aj používanie týchto údajov (bod 93). Konkrétne právna úprava umožňujúca orgánom verejnej moci všeobecný prístup k obsahu elektronických komunikácií zasahuje do podstaty obsahu základného práva na rešpektovanie súkromného života. Rovnako právna úprava, ktorá neupravuje nijakú možnosť osoby podliehajúcej súdnej právomoci uplatniť právne prostriedky nápravy, aby mala prístup k osobným údajom, ktoré sa jej týkajú, alebo dosiahnuť opravu alebo vymazanie takýchto údajov, nerešpektuje podstatu obsahu základného práva na účinnú súdnu ochranu, ako je upravené článkom 47 Charty (body 94, 95).

Stanovisko 1/15 (Dohoda PNR EÚ – Kanada) z 26. júla 2017 (veľká komora) (EU:C:2017:592)

Dňa 26. júla 2017 sa Súdny dvor prvýkrát vyjadril k zlučiteľnosti návrhu medzinárodnej dohody s Chartou základných práv Európskej únie, a najmä s ustanoveniami týkajúcimi sa rešpektovania súkromného života, ako aj ochrany osobných údajov.

Európska únia a Kanada dojednali dohodu o prenose a spracovaní údajov z osobného záznamu o cestujúcich (dohoda PNR), ktorá bola podpísaná v roku 2014. Vzhľadom na to, že Rada Európskej únie požiadala Európsky parlament o jej schválenie, Parlament sa rozhodol obrátiť na Súdny dvor s otázkou, či je zamýšľaná dohoda v súlade s právom Únie.

Zamýšľaná dohoda umožňuje systematický a priebežný prenos údajov z PNR, ktoré sa týkajú všetkých cestujúcich v leteckej doprave, kanadskému orgánu na účely ich využívania a uchovávaní, ako aj ich prípadného následného prenosu ďalším orgánom a ďalším tretím krajinám, a to s cieľom boja proti terorizmu a závažnej nadnárodnej trestnej činnosti. Na tento účel zamýšľaná dohoda stanovuje najmä päťročné obdobie uchovávaní údajov a osobitné požiadavky týkajúce sa bezpečnosti a integrity údajov z PNR, akými je napríklad bezodkladné maskovanie citlivých údajov, a takisto stanovuje právo na prístup k údajom, na ich opravu a výmaz, ako aj možnosť podať správny alebo súdny opravný prostriedok.

Údaje z PNR, na ktoré sa vzťahuje zamýšľaná dohoda, zahŕňajú popri mene cestujúceho alebo cestujúcich v leteckej doprave najmä informácie, ktoré sú nevyhnutné na rezerváciu, ako sú dátumy plánovanej cesty, cestovná trasa, informácie týkajúce sa leteníek, skupiny osôb zaregistrovaných pod rovnakým rezervačným číslom, informácie o spôsobe platby a fakturácii, informácie o batožine, ako aj všeobecné poznámky vo vzťahu k cestujúcim.

Vo svojom stanovisku Súdny dvor rozhodol, že dohodu PNR nemožno uzavrieť v jej súčasnej podobe z dôvodu nezlučiteľnosti viacerých jej ustanovení so základnými právami uznanými Úniou.

Súdny dvor v prvom rade konštatoval, že tak prenos údajov z PNR z Únie príslušnému kanadskému orgánu, ako aj vymedzenie rámca, ktoré dojednala Únia s Kanadou, pokiaľ ide o podmienky týkajúce sa uchovávaní týchto údajov, ich využívania, ako aj ich prípadného následného poskytovania iným kanadským orgánom, Europolu, Eurojustu, justičným alebo policajným orgánom členských štátov alebo aj orgánom iných tretích krajín, predstavujú zásahy do práva zaručeného článkom 7 Charty. Tieto operácie tiež predstavujú zásah do základného práva na ochranu osobných údajov zaručeného článkom 8 Charty, pretože sú spracovaním osobných údajov (body 125, 126).

Navyše zdôraznil, že aj keď sa v prípade niektorých údajov z PNR, posudzovaných samostatne, nezdá, že by odhaľovali dôležité informácie o súkromnom živote dotknutých osôb, nič to nemení na tom, že uvedené údaje, ak sú posudzované spoločne, môžu okrem iného odhaliť celú cestovnú trasu, cestovné

zvyky, vzťahy, ktoré existujú medzi dvomi alebo viacerými osobami, ako aj informácie o finančnej situácii cestujúcich v leteckej doprave, ich stravovacích návykoch alebo o ich zdravotnom stave a mohli by tiež poskytnúť také citlivé informácie o týchto cestujúcich, aké sú vymedzené v článku 2 písm. e) zamýšľanej dohody (informácie, ktoré poukazujú na rasový alebo etnický pôvod, politické názory, vierovyznanie, atď.) (bod 128).

Súdny dvor v tejto súvislosti usúdil, že hoci dotknuté zásahy možno odôvodniť sledovaním cieľa všeobecného záujmu (zaistenie verejnej bezpečnosti v rámci boja proti teroristickým trestným činom a závažnej nadnárodnej trestnej činnosti), viaceré ustanovenia dohody sa neobmedzujú na to, čo je striktné nevyhnutné, a nestanovujú jasné a presné pravidlá.

Súdny dvor konkrétne uviedol, že vzhľadom na riziko, že spracúvanie údajov bude v rozpore so zásadou zákazu diskriminácie, bolo by potrebné, aby bol prenos citlivých údajov do Kanady presne a osobitne dôkladne odôvodnený, a to na základe iných dôvodov, než je ochrana verejnej bezpečnosti pred terorizmom a závažnou nadnárodnou trestnou činnosťou. V tomto prípade však takéto odôvodnenie chýba. Súdny dvor z toho vyvodil, že ustanovenia dohody týkajúce sa prenosu citlivých údajov do Kanady, ako aj ich spracúvania a uchovávaní sú nezlučiteľné so základnými právami (body 165, 232).

Súdny dvor v druhom rade usúdil, že pokračujúce uchovávanie údajov z PNR v prípade všetkých cestujúcich v leteckej doprave po ich odlete z Kanady, ktoré umožňuje zamýšľaná dohoda, sa neobmedzuje na to, čo je striktné nevyhnutné. Pokiaľ ide o cestujúcich v leteckej doprave, v prípade ktorých nebolo riziko v oblasti terorizmu alebo závažnej nadnárodnej trestnej činnosti identifikované pri ich prilete do Kanady a až do chvíle, kým neopustili túto krajinu, sa totiž nezdá, že by po ich odlete existoval hoci len nepriamy vzťah medzi ich údajmi z PNR a cieľom sledovaným zamýšľanou dohodou, ktorý by odôvodňoval uchovávanie týchto údajov. Naproti tomu uchovávanie údajov z PNR týkajúcich sa cestujúcich v leteckej doprave, v prípade ktorých boli identifikované objektívne skutočnosti, na základe ktorých možno prijať záver, že títo cestujúci by mohli aj po svojom odlete z Kanady predstavovať riziko z hľadiska boja proti terorizmu a závažnej nadnárodnej trestnej činnosti, je prípustné aj po skončení ich pobytu v tejto krajine, a to aj počas obdobia piatich rokov (body 205 – 207, 209).

Súdny dvor v treťom rade konštatoval, že so základným právom na rešpektovanie súkromného života, ktoré je zakotvené v článku 7 Charty základných práv Európskej únie, je spojená možnosť dotknutej osoby ubezpečiť sa, že jej osobné údaje sa spracovávajú presne a zákonne. Na to, aby táto osoba mohla vykonať potrebné overenia, musí disponovať právom na prístup k svojim údajom, ktoré sa spracovávajú.

V tejto súvislosti zdôraznil, že v zamýšľanej dohode je potrebné, aby cestujúci v leteckej doprave boli informovaní o prenose svojich údajov z osobného záznamu o cestujúcom do tretej krajiny a o využívaní týchto údajov od okamihu, keď týmto sprístupnením nebude možné ohroziť prebiehajúce vyšetrovania vedené štátnymi orgánmi, ktorých sa týka zamýšľaná dohoda. Takáto informácia sa totiž zdá byť skutočne nevyhnutná na to, aby cestujúci v leteckej doprave mohli uplatniť svoje právo žiadať o prístup k údajom, ktoré sa ich týkajú, a prípadne o ich opravu, ako aj podať v súlade s článkom 47 prvým odsekom Charty účinný prostriedok nápravy pred súdom.

V prípadoch, v ktorých nastanú objektívne skutočnosti odôvodňujúce využitie údajov z osobného záznamu o cestujúcom na účely boja proti terorizmu a závažnej nadnárodnej trestnej činnosti a vyžadujúce predchádzajúce povolenie zo strany súdu alebo nezávislého správneho orgánu, sa tak individuálne informovanie cestujúcich v leteckej doprave zdá byť nevyhnutné. To isté platí v prípade, keď sa údaje z osobného záznamu o cestujúcom v leteckej doprave sprístupňujú iným štátnym orgánom alebo jednotlivcom. K takémuto informovaniu však môže dôjsť až v okamihu, keď ním nebude možné ohroziť prebiehajúce vyšetrovania vedené štátnymi orgánmi, ktorých sa týka zamýšľaná dohoda (body 219, 220, 223, 224).

IV. Ochrana osobných údajov na internete

1. Právo na vznesenie námietky proti spracovaniu osobných údajov („právo na zabudnutie“)

Rozsudok z 13. mája 2014 (veľká komora), Google Spain a Google (C-131/12, EU:C:2014:317)

V tomto rozsudku (pozri tiež rubriku II.3., nazvanú „Pojem ‚spracovanie osobných údajov‘“) Súdny dvor spresnil rozsah práva na prístup a práva na vznesenie námietky proti spracovaniu osobných údajov na internete, ktoré stanovuje smernica 95/46/ES.

Súdny dvor v rámci toho, ako sa vyslovil k otázke rozsahu zodpovednosti poskytovateľa internetového vyhľadávača, v podstate rozhodol, že na účely dodržania práv na prístup a na vznesenie námietok, ktoré sú zaručené v článku 12 písm. b) a článku 14 prvom odseku písm. a) smernice 95/46/ES, a pokiaľ sú podmienky stanovené v týchto článkoch skutočne splnené, je poskytovateľ vyhľadávača za určitých podmienok povinný odstrániť zo zoznamu výsledkov, ktoré sa zobrazia v nadväznosti na vyhľadávanie uskutočnené na základe zadania mena určitej osoby, odkazy na webové stránky uverejnené tretími osobami, ktoré obsahujú informácie týkajúce sa tejto osoby. Súdny dvor spresnil, že táto povinnosť môže existovať aj za predpokladu, že toto meno a tieto informácie nie sú ešte predtým alebo súčasne vymazané z týchto webových stránok, a to prípadne aj vtedy, ak je ich uverejnenie na uvedených stránkach ako také v súlade s právnymi predpismi (bod 88, bod 3 výroku).

Navyše Súdny dvor v odpovedi na otázku, či smernica umožňuje dotknutej osobe vyžadovať odstránenie odkazov na webové stránky zo zoznamu výsledkov z dôvodu, že si želá, aby tam uvedené informácie, ktoré sa jej týkajú, boli po určitom čase „zabudnuté“, najskôr uviedol, že aj spracovanie správnych údajov, ktoré bolo pôvodne v súlade s právnymi predpismi, sa môže časom stať nezlučiteľné s touto smernicou, pokiaľ tieto údaje už nie sú potrebné vzhľadom na účely, pre ktoré boli zhromaždené alebo spracované, a to najmä pokiaľ sa tieto údaje javia ako neadekvátne, nerelevantné alebo už nerelevantné, alebo neprimerané vo vzťahu k účelom ich spracovania a k uplynutému času (bod 93). V dôsledku toho ak sa v nadväznosti na žiadosť dotknutej osoby konštatuje, že zahrnutie týchto odkazov na zoznam výsledkov je za súčasného stavu nezlučiteľné so smernicou, informácie a odkazy nachádzajúce sa na uvedenom zozname výsledkov musia byť vymazané (bod 94). V tomto kontexte konštatovanie práva dotknutej osoby na to, aby informácia týkajúca sa jej osoby už nebola prepojená s jej menom prostredníctvom zoznamu výsledkov, nepredpokladá, aby zahrnutie dotknutej informácie na zoznam výsledkov spôsobovalo dotknutej osobe ujmu (bod 96, bod 4 výroku).

Napokon Súdny dvor spresnil, že keďže dotknutá osoba môže vzhľadom na svoje základné práva podľa článkov 7 a 8 Charty žiadať, aby dotknutá informácia už nebola prístupná širokej verejnosti prostredníctvom jej zahrnutia na takýto zoznam výsledkov, potom tieto práva v zásade prevažujú nielen nad hospodárskym záujmom prevádzkovateľa vyhľadávača, ale aj nad záujmom verejnosti na nájdení uvedenej informácie v rámci vyhľadávania týkajúceho sa mena tejto osoby. To však neplatí v prípade, ak sa z osobitných dôvodov, akým je úloha uvedenej osoby vo verejnom živote, zistí, že zásah do jej základných práv je odôvodnený prevažujúcim záujmom uvedenej verejnosti na prístupe k predmetnej informácii prostredníctvom takéhoto zahrnutia (bod 97, bod 4 výroku).

2. Spracovanie osobných údajov a práva duševného vlastníctva

Rozsudok z 29. januára 2008 (veľká komora), Promusicae (C-275/06, EU:C:2008:54)²³

Promusicae, španielske neziskové združenie zastupujúce výrobcov a vydavateľov hudobných, ako aj audiovizuálnych nahrávok, sa obrátilo na španielske súdy, aby bola spoločnosti Telefónica de España SAU (obchodná spoločnosť, ktorej činnosť spočíva najmä v poskytovaní služieb prístupu k internetu) uložená povinnosť zverejniť totožnosť a adresu bydliska určitých osôb, ktorým táto spoločnosť poskytovala služby prístupu na internet a ktorých IP adresa, ako aj dátum a čas pripojenia boli známe. Podľa združenia Promusicae tieto osoby používali program na výmenu súborov, tzv. „peer-to-peer“ alebo „P2P“ (transparentný prostriedok zdieľania obsahu, ktorý je nezávislý, decentralizovaný a vybavený pokročilými funkciami vyhľadávania a sťahovania), a poskytovali v zdieľanom adresári svojho osobného počítača prístup k zvukovým záznamom, ku ktorým patria členom združenia Promusicae majetkové práva užívať tieto diela. Združenie preto požadovalo zverejnenie týchto informácií, aby mohlo proti dotknutým osobám začať občianskoprávne konania.

Práve za týchto podmienok Juzgado de lo Mercantil n° 5 de Madrid (Obchodný súd č. 5 Madrid, Španielsko) položil Súdneho dvoru otázku, či európska právna úprava ukladá členským štátom, aby na účely zabezpečenia účinnej ochrany autorského práva stanovili povinnosť oznámiť osobné údaje v rámci občianskoprávneho konania.

Podľa Súdneho dvora v súvislosti s uvedeným návrhom na začatie prejudiciálneho konania vznikla otázka nevyhnutného vyváženého požiadaviek spojených s ochranou rôznych základných práv, a to jednak práva na rešpektovanie súkromného života a jednak práva na ochranu vlastníctva a práva na účinnú súdnu ochranu.

Súdny dvor v tejto súvislosti usúdil, že smernica 2000/31/ES o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode (smernica o elektronickom obchode)²⁴, smernica 2001/29/ES o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti²⁵, smernica 2004/48/ES o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva²⁶ a smernica 2002/58/ES neukladajú členským štátom, aby v takej situácii ako v konaní vo veci samej stanovili povinnosť oznámiť osobné údaje na účely zabezpečenia účinnej ochrany autorského práva v rámci občianskoprávneho konania. Právo Únie však od uvedených štátov pri preberaní týchto smerníc požaduje, aby vychádzali z ich výkladu, ktorý umožňuje zabezpečiť náležitú rovnováhu medzi rôznymi základnými právami chránenými právnym poriadkom Spoločenstva. Ďalej je potrebné, aby orgány a súdy členských štátov pri vykonávaní opatrení na prebratie uvedených smerníc nielen vykladali svoje vnútroštátne právo v súlade s týmito smernicami, ale takisto, aby nevychádzali z výkladu týchto smerníc, ktorý by kolidoval so základnými právami alebo s inými všeobecnými zásadami práva Spoločenstva, ako je zásada proporcionality (bod 70 a výrok).

²³ Tento rozsudok bol uvedený vo Výročnej správe z roku 2008, s. 46.

²⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/31/ES z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode (smernica o elektronickom obchode) (Ú. v. ES L 178, 17.7.2000, s. 1; Mim. vyd. 13/025, s. 399).

²⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti (Ú. v. ES L 167, 22.6.2001, s. 10; Mim. vyd. 17/001, s. 230).

²⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES z 29. apríla 2004 o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva (Ú. v. EÚ L 157, 30.4.2004, s. 45; Mim. vyd. 17/002, s. 32).

*Rozsudok z 24. novembra 2011, Scarlet Extended (C-70/10, EU:C:2011:771)*²⁷

Société belge des auteurs, compositeurs et éditeurs SCRL (belgická správcovská spoločnosť zastupujúca autorov, skladateľov a vydavateľov) (SABAM) konštatovala, že používatelia internetu využívajúci služby spoločnosti Scarlet Extended SA, poskytovateľa prístupu na internet (ďalej len „Scarlet“), bez povolenia a bez zaplatenia odmeny prostredníctvom internetu sťahovali diela uvedené v katalógu spoločnosti SABAM pomocou programov „peer-to-peer“. SABAM sa obrátila na vnútroštátny súd a dosiahla, že tento súd v prvostupňovom konaní vydal súdny príkaz, ktorým bola spoločnosti Scarlet uložená povinnosť zabezpečiť ukončenie týchto porušení autorských práv tým, že znemožní svojim zákazníkom akúkoľvek formu zasielania alebo prijímania elektronických súborov obsahujúcich hudobné dielo z repertoáru spoločnosti SABAM prostredníctvom programu „peer-to-peer“.

Cour d'appel de Bruxelles (Odvolací súd Brusel, Belgicko), na ktorý sa obrátila Scarlet, prerušil konanie a položil Súdnemu dvoru prejudiciálne otázky, v ktorých sa pýtal, či takýto súdny príkaz je v súlade s európskym právom.

Súdny dvor rozhodol, že smernice 95/46/ES, 2000/31/ES, 2001/29/ES, 2002/58/ES a 2004/48/ES posudzované vo vzájomnej súvislosti a vykladané vzhľadom na požiadavky vyplývajúce z ochrany uplatniteľných základných práv sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia vydaniu súdneho príkazu, ktorý by spoločnosti Scarlet ukladal povinnosť zaviesť systém filtrovania celej elektronickej komunikácie prebiehajúcej v rámci jej služieb, najmä využitím programov „peer-to-peer“, ktorý sa bude uplatňovať na všetkých jej zákazníkov, preventívne, výlučne na jej náklady a bez časového obmedzenia a ktorý bude spôsobilý identifikovať na sieti tohto poskytovateľa obeh elektronických súborov obsahujúcich hudobné, kinematografické alebo audiovizuálne dielo, o ktorom navrhovateľ tvrdí, že k nemu má práva duševného vlastníctva, s cieľom blokovat' prenos súborov, ktorých výmena porušuje autorské právo (bod 54 a výrok).

Podľa Súdného dvora takýto súdny príkaz totiž nie je v súlade so zákazom stanoveným v článku 15 ods. 1 smernice 2000/31/ES, a to zákazom uložiť takémuto poskytovateľovi všeobecnú povinnosť monitorovania, ani s požiadavkou zabezpečiť náležitú rovnováhu medzi právom duševného vlastníctva na jednej strane a slobodou podnikania, právom na ochranu osobných údajov a slobodou prijímať a rozširovať informácie na druhej strane (body 40, 49).

V tomto kontexte Súdny dvor uviedol, že na jednej strane súdny príkaz zaviesť sporný systém filtrovania by zahŕňal systematickú analýzu celého obsahu, ako aj získavanie a identifikáciu IP adries používateľov, z ktorých pochádza protiprávny obsah posielaný do siete, pričom tieto adresy predstavujú chránené osobné údaje, pretože umožňujú presnú identifikáciu uvedených používateľov (bod 51). Na druhej strane by uvedený súdny príkaz mohol ohroziť informačnú slobodu, lebo daný systém by mohol nedostatočne rozlišovať medzi protiprávnym a oprávneným obsahom tak, že jeho používanie by mohlo viesť k zablokovaniu komunikácie s oprávneným obsahom. Je totiž nesporné, že odpoveď na otázku oprávnenosti prenosu závisí aj od uplatnenia právnych výnimiek z autorského práva, ktoré sú v jednotlivých členských štátoch odlišné. Okrem toho v niektorých členských štátoch môžu byť určité diela verejne prístupné alebo môžu byť dotknutými autormi bezodplatne uverejnené (bod 52).

V dôsledku toho Súdny dvor konštatoval, že uvedený vnútroštátny súd by vydaním súdneho príkazu, ktorým sa spoločnosti Scarlet ukladá povinnosť zaviesť sporný systém filtrovania, nerešpektoval požiadavku zabezpečiť náležitú rovnováhu medzi právom duševného vlastníctva na jednej strane a slobodou podnikania, právom na ochranu osobných údajov a slobodou prijímať a rozširovať informácie na druhej strane (bod 53).

---

27 Tento rozsudok bol uvedený vo Výročnej správe z roku 2011, s. 37.

Rozsudok z 19. apríla 2012, *Bonnier Audio a i.* (C-461/10, EU:C:2012:219)

Högsta domstolen (Najvyšší súd, Švédsko) sa obrátil na Súdny dvor s návrhom na začatie prejudiciálneho konania v súvislosti s výkladom smerníc 2002/58/ES a 2004/48/ES v rámci sporu medzi spoločnosťami Bonnier Audio AB, Earbooks AB, Norstedts Förlagsgrupp AB, Piratförlaget AB a Storyside AB (ďalej len „Bonnier Audio a i.“) a spoločnosťou Perfect Communication Sweden AB (ďalej len „ePhone“) vo veci, v ktorej ePhone namietala proti návrhu na vydanie príkazu oznámiť údaje, ktorý podali Bonnier Audio a i.

V tejto veci Bonnier Audio a i. sú vydavatelia, ktorí majú výlučné práva vyhotovovať rozmnoženiny, spracovávať a sprístupňovať verejnosti 27 diel vo forme audiokníh. Bonnier Audio a i. tvrdili, že ich výlučné práva boli porušené osobou, ktorá týchto 27 diel sprístupňovala verejnosti bez ich súhlasu prostredníctvom servera FTP („file transfer protocol“), ktorý umožňuje sprístupňovanie súborov a prenos údajov medzi počítačmi pripojenými k internetu. Bonnier Audio a i. preto podali na švédske súdy návrh na vydanie príkazu na oznámenie mena a adresy osoby využívajúcej adresu IP, z ktorej boli údaje zaslané dotknuté súbory.

V tomto kontexte sa Högsta domstolen rozhodujúci o kasačnom opravnom prostriedku obrátil na Súdny dvor s otázkou, či právo Únie bráni uplatneniu vnútroštátneho ustanovenia, ktoré sa zakladá na článku 8 smernice 2004/48/ES, ktorá povoľuje, aby bolo poskytovateľovi internetových služieb v rámci občianskoprávneho konania na účely identifikácie konkrétneho účastníka internetu prikázané oznámiť majiteľovi alebo držiteľovi autorských práv informácie o identite účastníka, ktorému poskytovateľ internetového pripojenia prideliť určitú adresu IP, ktorá bola údajne použitá pri porušení uvedeného práva. Na jednej strane sa predpokladalo, že navrhovateľ vydania príkazu predložil dôkazy o porušení autorského práva a že požadované opatrenie bolo primerané.

Súdny dvor najskôr pripomenul, že článok 8 ods. 3 smernice 2004/48/ES v spojení s článkom 15 ods. 1 smernice 2002/58/ES síce nebráni tomu, aby členské štáty stanovili povinnosť poskytovať osobné údaje súkromným osobám na účely postihu porušenia autorského práva pred občianskoprávnymi súdmi, avšak týmto štátom neukladá povinnosť, aby takú povinnosť stanovili. Orgánom a súdom členských štátov však prináleží, aby nielen vykladali svoje vnútroštátne právo v súlade s týmito smernicami, ale takisto dbali na to, aby nevychádzali z výkladu týchto smerníc, ktorý by kolidoval s uvedenými základnými právami alebo s inými všeobecnými zásadami práva Únie, ako je zásada proporcionality (body 55, 56).

Súdny dvor v tejto súvislosti konštatoval, že podľa dotknutej vnútroštátnej právnej úpravy sa na účely vydania príkazu oznámiť predmetné údaje predovšetkým vyžadovalo, aby existovali nesporné dôkazy o porušení práv duševného vlastníctva, aby tieto informácie mohli uľahčiť vyšetrenie porušenia práva duševného vlastníctva alebo jeho narušenia a aby dôvody takého príkazu prevažovali nad prípadnými nevýhodami alebo inou ujmom, ktoré toto opatrenie môže spôsobiť jeho adresátovi alebo akémukoľvek protichodnému záujmu (bod 58).

V dôsledku toho Súdny dvor dospel k záveru, že smernice 2002/58/ES a 2004/48/ES nebránia takej vnútroštátnej právnej úprave, akou je právna úprava vo veci samej, ktorá vnútroštátnemu súdu, ktorému aktívne legitimovaný subjekt predložil návrh na vydanie príkazu poskytnúť osobné údaje, umožňuje, aby v závislosti od okolností každého samostatného prípadu a s náležitým prihliadnutím na požiadavky vyplývajúce zo zásady proporcionality zväžil jednotlivé protichodné záujmy (bod 61 a výrok).

V. Vnútroštátne dozorné orgány

1. Rozsah požiadavky nezávislosti

Rozsudok z 9. marca 2010 (veľká komora), Komisia/Nemecko (C-518/07, EU:C:2010:125)²⁸

Komisia vo svojej žalobe navrhovala, aby Súdny dvor určil, že Spolková republika Nemecko si tým, že podriadila štátnemu dohľadu dozorné orgány poverené dohľadom nad spracovaním osobných údajov v neverejnom sektore v rôznych spolkových krajinách, čím nesprávne prebrala požiadavku „úplnej nezávislosti“ orgánov poverených zabezpečiť ochranu týchto údajov, nespĺnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 28 ods. 1 druhého pododseku smernice 95/46/ES.

Spolková republika Nemecko sa domnievala, že článok 28 ods. 1 druhý pododsek smernice 95/46/ES vyžaduje funkčnú nezávislosť dozorných orgánov v tom zmysle, že tieto orgány musia byť nezávislé od neverejného sektora podliehajúceho ich kontrole a nesmú byť vystavené vonkajším vplyvom. Podľa jej názoru však štátny dohľad vykonávaný v spolkových krajinách v Nemecku nepredstavuje takýto vonkajší vplyv, ale predstavuje mechanizmus vnútorného dohľadu nad administratívou vykonávaný prostredníctvom správnych orgánov, ktoré patria do rovnakého správneho aparátu ako dozorné orgány a musia rovnako ako tieto orgány plniť ciele smernice 95/46/ES.

Súdny dvor rozhodol, že záruka nezávislosti vnútroštátnych dozorných orgánov, stanovená v smernici 95/46/ES, má zabezpečiť účinnosť a spoľahlivosť dohľadu nad dodržiavaním právnych predpisov v oblasti ochrany fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a má sa vykladať vo svetle tohto cieľa. Táto záruka nebola vytvorená preto, aby uvedeným orgánom ako takým a ich úradníkom priznala osobitné postavenie, ale preto, aby posilnila ochranu osôb a subjektov dotknutých ich rozhodnutiami, pričom dozorné orgány musia pri vykonávaní svojich úloh konať objektívne a nestranne (bod 25).

V dôsledku toho musí byť týmto dozorným orgánom povereným dohľadom nad spracovaním osobných údajov v neverejnom sektore priznaná nezávislosť, ktorá im umožní vykonávať svoje úlohy bez vonkajšieho vplyvu. Táto nezávislosť vylučuje nielen akýkoľvek vplyv zo strany kontrolovaných subjektov, ale aj akýkoľvek príkaz a iný vonkajší vplyv, či už priamy alebo nepriamy, ktorý by mohol spochybniť to, aby uvedené orgány vykonávali úlohy, ktoré spočívajú v zabezpečení spravodlivej rovnováhy medzi ochranou základného práva na súkromie a voľným pohybom osobných údajov. Samotné riziko, že orgány štátneho dohľadu budú môcť politicky ovplyvňovať rozhodnutia príslušných dozorných orgánov, postačuje na narušenie nezávislého plnenia úloh týchto orgánov. Na jednej strane môže ísť o „predpokladanú poslušnosť“ týchto orgánov v súvislosti s rozhodovacou praxou orgánu štátneho dohľadu. Na druhej strane úloha strážcu práva na súkromie, ktorú zastávajú uvedené orgány, vyžaduje, aby boli ich rozhodnutia, ako aj samotné orgány mimo akéhokoľvek podozrenia zo zaujatosti. Podľa Súdného dvora štátny dohľad vykonávaný nad vnútroštátnymi dozornými orgánmi teda nie je zlučiteľný s požiadavkou nezávislosti (body 30, 36, 37 a výrok).

Rozsudok zo 16. októbra 2012 (veľká komora), Komisia/Rakúsko (C-614/10, EU:C:2012:631)

Svojou žalobou Komisia požiadala Súdny dvor, aby určil, že Rakúsko si tým, že neprijalo všetky právne predpisy nevyhnutné na to, aby právna úprava platná v Rakúsku spĺňala kritérium nezávislosti, pokiaľ ide o Datenschutzkommission (komisia pre ochranu údajov), zriadenú ako dozorný orgán pre ochranu

²⁸ Tento rozsudok bol uvedený vo Výročnej správe z roku 2010, s. 34.

osobných údajov, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 28 ods. 1 druhého pododseku smernice 95/46/ES.

Súdny dvor konštatoval nesplnenie si povinnosti zo strany Rakúska, pričom v podstate usúdil, že členský štát, ktorý zavedie regulačný rámec, podľa ktorého je správca uvedeného orgánu štátnym úradníkom podliehajúcim služobnému dohľadu, ktorého kancelária je začlenená medzi útvary národnej vlády a vo vzťahu ku ktorému má predseda národnej vlády bezpodmienečné právo na informácie týkajúce sa všetkých aspektov riadenia uvedeného orgánu, nesplní kritérium nezávislosti dozorného orgánu, ktoré stanovuje smernica 95/46/ES (bod 66 a výrok).

Súdny dvor najskôr pripomenul, že výraz „s úplnou nezávislosťou“ uvedený v článku 28 ods. 1 druhom pododseku smernice 95/46/ES znamená, že dozorným orgánom sa musí priznať nezávislosť, ktorá im umožní vykonávať ich úlohy bez vonkajšieho vplyvu. V tomto ohľade skutočnosť, že takýto orgán má funkčnú nezávislosť, lebo jeho členovia sú nezávislí a pri výkone svojej funkcie nie sú viazaní nijakými pokynmi, sama osebe nepostačuje na to, aby uvedený dozorný orgán uchránila od akéhokoľvek vonkajšieho vplyvu. Cieľom nezávislosti požadovanej v tomto rámci je pritom nielen vylúčiť priamy vplyv vo forme pokynov, ale takisto akúkoľvek formu nepriameho vplyvu, ktorý by mohol usmerňovať rozhodnutia dozorného orgánu. Navyše vzhľadom na úlohu strážcu práva na súkromie, ktorú si plnia uvedené orgány, je potrebné, aby ich rozhodnutia, ako aj samotné orgány boli mimo akéhokoľvek podozrenia zo zaujatosti (body 41 – 43, 52).

Súdny dvor spresnil, že na to, aby vnútroštátny dozorný orgán splňal kritérium nezávislosti uvedené v už citovanom ustanovení smernice 95/46/ES, tento orgán nesmie mať k dispozícii samostatnú rozpočtovú položku, ako je to v prípade rozpočtovej položky upravenej v článku 43 ods. 3 nariadenia (ES) č. 45/2001. Členské štáty totiž nie sú povinné prevziať do svojich vnútroštátnych právnych predpisov ustanovenia obdobné ustanoveniam kapitoly V nariadenia (ES) č. 45/2001, aby sa zaručila úplná nezávislosť ich dozorných orgánov, a môžu teda stanoviť, že z hľadiska rozpočtového práva je dozorný orgán závislý od určitého ministerského odboru. Poskytnutie ľudských a materiálnych prostriedkov, ktoré sú pre takýto orgán nevyhnutné, mu však nesmie brániť vo vykonávaní jeho funkcií „s úplnou nezávislosťou“ v zmysle článku 28 ods. 1 druhého pododseku smernice 95/46/ES (bod 58).

Rozsudok z 8. apríla 2014 (veľká komora), Komisia/Maďarsko (C-288/12, EU:C:2014:237)²⁹

V tejto veci Komisia navrhla, aby Súdny dvor konštatoval, že Maďarsko si predčasným ukončením funkčného obdobia dozorného orgánu pre ochranu osobných údajov nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo smernice 95/46/ES.

Súdny dvor rozhodol, že členský štát, ktorý predčasne ukončí funkčné obdobie dozorného orgánu pre ochranu osobných údajov, si neplní povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo smernice 95/46/ES (bod 62, bod 1 výroku).

Podľa Súdneho dvora nezávislosť, ktorá musí byť priznaná dozorným orgánom povereným dohľadom nad spracovaním uvedených údajov, totiž vylučuje najmä akýkoľvek príkaz či iný vonkajší vplyv v akejkoľvek forme, či už priamy alebo nepriamy, ktorý by mohol ovplyvniť ich rozhodnutia a tým spochybniť vykonávanie úloh uvedenými orgánmi, ktoré spočívajú v zabezpečení spravodlivej rovnováhy medzi ochranou základného práva na súkromie a voľným pohybom osobných údajov (bod 51).

Súdny dvor okrem iného pripomenul, že keďže funkčná nezávislosť sama osebe nepostačuje na to, aby dozorné orgány uchránila od akéhokoľvek vonkajšieho vplyvu, samotné riziko, že orgány štátneho

---

²⁹ Tento rozsudok bol uvedený vo Výročnej správe z roku 2014, s. 62.

dohľadu budú môcť politicky ovplyvňovať rozhodnutia dozorných orgánov, postačuje na narušenie nezávislého plnenia úloh týchto orgánov. Keby každý členský štát mohol ukončiť funkčné obdobie dozorného orgánu pred ukončením jeho vopred určenej dĺžky bez toho, aby rešpektoval pravidlá a záruky stanovené na tieto účely uplatniteľnou právnou úpravou, hrozba takéhoto predčasného ukončenia, ktorej by tento orgán musel čeliť počas celého svojho funkčného obdobia, by mohla viesť k určitej forme poslušnosti tohto orgánu voči politickej moci, ktorá je s uvedenou požiadavkou nezávislosti nezlučiteľná. Navyše v takejto situácii by nebolo možné predpokladať, že dozorný orgán môže za každých okolností konať mimo akéhokoľvek podozrenia zo zaujatosti (body 52 – 55).

2. Určenie uplatniteľného práva a príslušného dozorného orgánu

*Rozsudok z 1. októbra 2015, Weltimmo (C-230/14, EU:C:2015:639)*³⁰

Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (Národný úrad na ochranu údajov a slobodu informácií, Maďarsko) uložil spoločnosti Weltimmo, registrovanej na Slovensku, ktorá prevádzkuje internetové stránky s inzerátmi na nehnuteľnosti nachádzajúce sa v Maďarsku, pokutu z dôvodu, že z týchto stránok nevymazala osobné údaje inzerentov napriek ich žiadosti v tomto zmysle a oznámila tieto údaje spoločnostiam zaoberajúcim sa vymáhaním pohľadávok, aby dosiahla úhradu nezaplatených faktúr. Podľa maďarského dozorného orgánu tak Weltimmo porušila maďarský zákon, ktorým sa preberá smernica 95/46/ES.

Kúria (Najvyšší súd, Maďarsko), rozhodujúci o kasačnom opravnom prostriedku, vyjadril pochybnosti, pokiaľ ide o určenie uplatniteľného práva a o právomoci maďarského kontrolného orgánu s ohľadom na článok 4 ods. 1 a článok 28 smernice 95/46/ES. V dôsledku toho položil Súdny dvor viacero prejudiciálnych otázok.

Pokiaľ ide o uplatniteľné vnútroštátne právo, Súdny dvor rozhodol, že článok 4 ods. 1 písm. a) smernice 95/46/ES umožňuje uplatnenie právnej úpravy týkajúcej sa ochrany osobných údajov iného členského štátu, ako je členský štát, v ktorom je prevádzkovateľ spracúvajúci tieto údaje zapísaný, pokiaľ tento prevádzkovateľ na území prvého členského štátu vykonáva prostredníctvom stálej prevádzkarne hoci aj minimálnu skutočnú a efektívnu činnosť. Na účely určenia, či je to tak, môže vnútroštátny súd na jednej strane zohľadniť najmä skutočnosť, že činnosť prevádzkovateľa spracúvajúceho údaje, v kontexte ktorej sa toto spracovanie vykonáva, spočíva v prevádzkovaní internetových stránok s inzerátmi na nehnuteľnosti, ktoré sa nachádzajú na území tohto členského štátu, v jazyku tohto štátu, a že teda prevažne, či dokonca úplne smeruje do uvedeného členského štátu. Vnútroštátny súd môže na druhej strane tiež zohľadniť skutočnosť, že tento prevádzkovateľ má v uvedenom členskom štáte zástupcu, ktorý je poverený vymáhaním pohľadávok vyplývajúcich z tejto činnosti, ako aj zastupovaním prevádzkovateľa v správnych a súdnych konaniach týkajúcich sa spracovania dotknutých údajov. Súdny dvor naproti tomu spresnil, že otázka štátnej príslušnosti osôb dotknutých týmto spracovaním údajov nie je relevantná (bod 41, bod 1 výroku).

Pokiaľ ide o príslušnosť a právomoci dozorného orgánu, ktorý začal konať v súlade s článkom 28 ods. 4 smernice 95/46/ES, Súdny dvor usúdil, že tento orgán môže preskúmať tieto sťažnosti bez ohľadu na uplatniteľné právo a dokonca ešte pred zistením, ktoré vnútroštátne právo je na dotknuté spracovanie údajov uplatniteľné (bod 54). Ak však dôjde k záveru, že uplatniteľné je právo iného členského štátu, nemôže ukladať sankcie mimo územia svojho členského štátu. V takejto situácii musí v súlade s povinnosťou spolupráce uloženou článkom 28 ods. 6 tejto smernice požiadať dozorný orgán tohto iného členského štátu, aby rozhodol o prípadnom porušení tohto práva a uložil sankcie, ak to uvedené

³⁰ Tento rozsudok bol uvedený vo Výročnej správe z roku 2015, s. 55.

právo dovoľuje, pričom sa môže prípadne opierať o informácie, ktoré mu dozorný orgán prvého členského štátu poskytol (body 57, 60, bod 2 výroku).

3. Právomoci vnútroštátnych dozorných orgánov

Rozsudok zo 6. októbra 2015 (veľká komora), Schrems (C-362/14, EU:C:2015:650)

V tejto veci (pozri tiež rubriku III., nazvanú „Prenos osobných údajov do tretích krajín“) Súdny dvor najmä rozhodol, že vnútroštátne dozorné orgány majú právomoc vykonávať dohľad nad prenosom osobných údajov do tretích krajín.

Súdny dvor v tejto súvislosti predovšetkým konštatoval, že vnútroštátne dozorné orgány disponujú veľkým rozsahom právomocí a tieto právomoci, ktoré sú demonštratívne vymenované v článku 28 ods. 3 smernice 95/46/ES, predstavujú nevyhnutné prostriedky na vykonávanie ich povinností. Tieto orgány majú najmä vyšetrovacie právomoci, ako je právo zbierať všetky nevyhnutné informácie pre plnenie ich kontrolných povinností, efektívne právomoci intervencie, ako je napríklad uvalenie dočasného alebo úplného zákazu na spracovanie údajov, alebo tiež právomoc obrátiť sa na súdne orgány (bod 43).

Pokiaľ ide o právomoc kontrolovať prenosy osobných údajov do tretích krajín, Súdny dvor rozhodol, že z článku 28 ods. 1 a 6 smernice 95/46/ES nepochybne vyplýva, že právomoci vnútroštátnych dozorných orgánov sa týkajú spracovania osobných údajov vykonaných na území členského štátu, ktorému tieto orgány podliehajú, takže nemajú právomoci na základe tohto článku 28 vo vzťahu k spracovaniu takýchto údajov vykonanému na území tretej krajiny (bod 44).

Činnosť spočívajúca v prenose osobných údajov z členského štátu do tretej krajiny však sama osebe predstavuje spracovanie osobných údajov vykonané na území členského štátu. V dôsledku toho, keďže vnútroštátne dozorné orgány sú v súlade s článkom 8 ods. 3 Charty a s článkom 28 smernice 95/46/ES poverené kontrolou dodržiavania pravidiel Únie o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov, každý z nich má právomoc overiť, či prenos osobných údajov z členského štátu, ktorému podlieha, do tretej krajiny spĺňa požiadavky stanovené touto smernicou (body 45, 47).

VI. Územná pôsobnosť európskej právnej úpravy

Rozsudok z 13. mája 2014 (veľká komora), Google Spain a Google (C-131/12, EU:C:2014:317)

V tomto rozsudku [pozri tiež rubriku II.3., nazvanú „Pojem ‚spracovanie osobných údajov‘“, a rubriku IV.1., nazvanú „Právo na vznesenie námietky proti spracovaniu osobných údajov („právo na zabudnutie“)] sa Súdny dvor tiež vyjadril k územnej pôsobnosti smernice 95/46/ES.

Súdny dvor rozhodol, že spracovanie osobných údajov sa uskutočňuje v rámci činností prevádzkarne prevádzkovateľa tohto spracovania osobných údajov na území určitého členského štátu v zmysle smernice 95/46/ES, pokiaľ poskytovateľ vyhľadávača, hoci sa jeho sídlo nachádza v treťom štáte, založí v členskom štáte pobočku alebo dcérsku spoločnosť, ktorej účelom je zabezpečovať podporu a predaj reklamného priestoru ponúkaného týmto vyhľadávačom a ktorá zameriava svoju činnosť na obyvateľov tohto členského štátu (body 55, 60, bod 2 výroku).

Za takýchto okolností totiž činnosti prevádzkovateľa vyhľadávača a činnosti jeho prevádzkarne nachádzajúcej sa v dotknutom členskom štáte, hoci sa odlišujú, sú neoddeliteľne spojené, keďže činnosti

týkajúce sa reklamného priestoru predstavujú nástroj, prostredníctvom ktorého sa dotknutý vyhľadávač stáva hospodársky výnosný, pričom tento vyhľadávač je súčasne prostriedkom, ktorý umožňuje vykonanie týchto činností (bod 56).

VII. Právo verejnosti na prístup k dokumentom inštitúcií Únie a ochrana osobných údajov

Rozsudok z 29. júna 2010 (veľká komora), Komisia/Bavarian Lager (C-28/08 P, EU:C:2010:378)

Bavarian Lager, spoločnosť založená na účely dovozu nemeckého piva určeného pre výčapy v Spojenom kráľovstve, nemohla svoj výrobok predávať, keďže veľký počet prevádzkovateľov výčapov v Spojenom kráľovstve bol viazaný zmluvami o výhradnej kúpe, z ktorých im vyplývala povinnosť nakupovať pivo od určitých pivovarov.

Podľa právnej úpravy Spojeného kráľovstva týkajúcej sa dodávania piva (ďalej len „GBP“) boli britské pivovary povinné priznať prevádzkovateľom barov možnosť nakupovať pivo pochádzajúce z iného pivovaru pod podmienkou ich dodávania v sudoch. Väčšina pív vyrábaných mimo Spojeného kráľovstva sa pritom nemohla považovať za „sudové piva“ v zmysle GBP, takže posledné uvedené ustanovenie sa na ne nevzťahovalo. Keďže sa Bavarian Lager domnievala, že uvedená právna úprava predstavuje opatrenie s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenia dovozu, predložila Komisii sťažnosť.

Počas konania o nesplnení povinnosti, ktoré začala Komisia voči Spojenému kráľovstvu, sa zástupcovia správnych orgánom Spoločenstva a Spojeného kráľovstva, ako aj zástupcovia Konfederácie pivovarov spoločného trhu (KPST) zúčastnili stretnutia, ktoré sa konalo 11. októbra 1996. Po získaní informácie od britských orgánov o zmene ustanovenia dotknutej právnej úpravy, ktorej cieľom bolo umožniť predaj fľaškového piva ako piva iného pôvodu, rovnako ako piva dodávaného v sudoch, Komisia informovala Bavarian Lager o zastavení konania o nesplnení povinnosti.

Bavarian Lager podala žiadosť s cieľom získať úplné znenie zápisnice zo stretnutia, ktoré sa konalo v októbri 1996, s uvedením mien všetkých účastníkov, pričom Komisia následne túto žiadosť zamietla rozhodnutím z 18. marca 2004 s tým, že sa odvolávala najmä na ochranu súkromného života týchto osôb, ako je zaručená nariadením o ochrane osobných údajov.

Bavarian Lager následne podala na Súd prvého stupňa žalobu, v ktorej žiadala zrušenie tohto rozhodnutia Komisie. Rozsudkom z 8. novembra 2007 Súd prvého stupňa zrušil rozhodnutie Komisie, pričom usúdil, že samotné uvedenie mien dotknutých osôb na zozname účastníkov stretnutia, ktorí sa ho zúčastnili v mene subjektu, ktorý zastupovali, neprestavuje porušenie ani ohrozenie súkromného života týchto osôb. Komisia, ktorú podporovalo Spojené kráľovstvo a Rada, preto na Súdnom dvore podala odvolanie proti tomuto rozsudku Súdu prvého stupňa.

Súdny dvor najskôr uviedol, že ak je cieľom žiadosti založenej na nariadení (ES) č. 1049/2001³¹ o prístupe k dokumentom získať prístup k dokumentom obsahujúcim osobné údaje, ustanovenia nariadenia (ES) č. 45/2001 sa v plnej miere uplatnia, vrátane ustanovenia, ktoré ukladá adresátovi prenosu osobných údajov povinnosť preukázať potrebu zverejnenia týchto údajov, ako aj ustanovenia, ktoré zveruje

31 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, 31.5.2001, s. 43; Mim. vyd. 01/003, s. 331).

dotknutej osobe právo kedykoľvek z presvedčivých dôvodov týkajúcich sa jej situácie namietať voči spracovaniu údajov týkajúcich sa jej samej (bod 63).

Súdny dvor následne konštatoval, že zoznam účastníkov stretnutia, ktoré sa konalo v rámci konania o nesplnení povinnosti, nachádzajúci sa v zápisnici z uvedeného stretnutia obsahuje osobné údaje v zmysle článku 2 písm. a) nariadenia (ES) č. 45/2001, keďže osoby, ktoré sa na tomto stretnutí zúčastnili, v ňom mohli byť identifikované (bod 70).

Napokon dospel k záveru, že Komisia tým, že v prípade osôb, ktoré neposkytli svoj výslovný súhlas so zverejnením osobných údajov, ktoré sa ich týkali a ktoré sa nachádzali v tejto zápisnici, vyžadovala, aby bola preukázaná potreba prenosu týchto osobných údajov, dodržala ustanovenia článku 8 písm. b) uvedeného nariadenia (bod 77).

Pokiaľ v rámci žiadosti o prístupnenie uvedenej zápisnice podľa nariadenia (ES) č. 1049/2001 nie je poskytnuté žiadne výslovné ani legitímne odôvodnenie, ani žiadny presvedčivý argument s cieľom preukázať potrebu prenosu týchto osobných údajov, Komisia nemôže porovnať rôzne záujmy predmetných subjektov. Nemôže ani preveriť, či existujú dôvody predpokladať, že týmto prenosom by mohli byť dotknuté legitímne záujmy dotknutých osôb, ako to stanovuje článok 8 písm. b) nariadenia (ES) č. 45/2001 (bod 78).³²

Rozsudok zo 16. júla 2015, ClientEarth a PAN Europe/EFSA (C-615/13 P, EU:C:2015:489)

Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA) vytvoril pracovnú skupinu s cieľom vypracovať usmernenia stanovujúce spôsob vykonania článku 8 ods. 5 nariadenia (ES) č. 1107/2009³³, v zmysle ktorého žiadateľ o povolenie uviesť prípravky na ochranu rastlín na trh priloží k dokumentácii verejne dostupnú, odborne zrecenzovanú a zo strany EFSA určenú vedeckú literatúru o účinnej látke a jej relevantných metabolitoch týkajúcu sa jej vedľajších účinkov na zdravie, životné prostredie a necieľové druhy.

Keďže návrh usmernení bol predložený na verejné pripomienkovanie, organizácie ClientEarth a Pesticide Action Network Europe (PAN Europe) predložili svoje pripomienky k tomuto návrhu. V tomto kontexte spoločne adresovali EFSA žiadosť o prístup k viacerým dokumentom súvisiacim s prípravou návrhu usmernení, vrátane pripomienok externých odborníkov.

EFSA povolil organizáciám ClientEarth a PAN Europe prístup najmä k individuálnym pripomienkam externých odborníkov k návrhu usmernení. Uviedol však, že podľa článku 4 ods. 1 písm. b) nariadenia (ES) č. 1049/2001, ako aj právnych predpisov Únie týkajúcich sa ochrany osobných údajov, najmä nariadenia (ES) č. 45/2001, začieni mená týchto odborníkov. V tejto súvislosti uviedol, že zverejnenie mien týchto odborníkov by bolo prenosom osobných údajov v zmysle článku 8 nariadenia (ES) č. 45/2001 a že podmienky tohto prenosu upravené v tomto článku neboli v predmetnom prípade splnené.

ClientEarth a PAN Europe preto podali na Všeobecnom súde žalobu, ktorou sa domáhali zrušenia rozhodnutia EFSA. Keďže Všeobecný súd zamietol túto žalobu, ClientEarth a PAN Europe podali proti rozsudku³⁴ Všeobecného súdu odvolanie na Súdnom dvore.

V prvom rade Súdny dvor uviedol, že z dôvodu, že by požadované informácie umožnili prepojiť určitú predloženú pripomienku s konkrétnym odborníkom, týkali sa tieto informácie identifikovaných fyzických

³² Tento rozsudok bol uvedený vo Výročnej správe z roku 2010, s. 14.

³³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 z 21. októbra 2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh a o zrušení smerníc Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (Ú. v. EÚ L 309, 24.11.2009, s. 1).

³⁴ Rozsudok Všeobecného súdu z 13. septembra 2013, ClientEarth a PAN Europe/EFSA (T-214/11, EU:T:2013:483).

osôb, a preto predstavovali súbor osobných údajov v zmysle článku 2 písm. a) nariadenia (ES) č. 45/2001. Vzhľadom na to, že pojmy „osobné údaje“ v zmysle článku 2 písm. a) nariadenia (ES) č. 45/2001 a „údaje týkajúce sa súkromia“ sa navzájom nezhodujú, Súdny dvor okrem iného dospel k záveru, že tvrdenie organizácií ClientEarth a PAN Europe, podľa ktorého sporné informácie nepatria do súkromia dotknutých odborníkov, bolo irelevantné (body 29, 32).

V druhom rade Súdny dvor preskúmal tvrdenie organizácií ClientEarth a PAN Europe založené na existencii určitého prostredia nedôvery voči EFSA, ktorý bol často obviňovaný zo zaujatosti, keďže sa obracal na odborníkov, ktorí z dôvodu ich prepojenia na priemyselné loby mali osobné záujmy, a zároveň založené na nevyhnutnosti zabezpečiť transparentnosť procesu rozhodovania tohto orgánu. Toto tvrdenie sa opieralo o štúdiu svedčiacu o úzkom prepojení väčšiny odborníkov, ktorí boli členmi pracovnej skupiny EFSA, so skupinami priemyselnej loby. Súdny dvor v tejto súvislosti rozhodol, že získanie sporných informácií sa javilo ako potrebné na to, aby sa mohla konkrétne preveriť nestrannosť každého z týchto odborníkov pri plnení vedeckých úloh v službách EFSA. Súdny dvor preto zrušil rozsudok Všeobecného súdu, pričom konštatoval, že Všeobecný súd nesprávne rozhodol, že uvedené tvrdenie organizácií ClientEarth a PAN Europe nepostačovalo na preukázanie nevyhnutnosti prenosu sporných informácií (body 57 – 59).

V treťom rade na účely posúdenia zákonnosti rozhodnutia EFSA Súdny dvor preskúmal, či existuje alebo neexistuje dôvod domnievať sa, že týmto prenosom by mohli byť dotknuté legitímne záujmy dotknutých osôb. V tejto súvislosti konštatoval, že tvrdenie EFSA, podľa ktorého by zverejnenie sporných informácií mohlo zapríčiniť porušenie súkromia a integrity uvedených odborníkov, predstavovalo všeobecnú úvahu, ktorá sa neopierala o žiadnu osobitnú skutočnosť prejednávanej veci. Súdny dvor naproti tomu usúdil, že takéto zverejnenie by samo osebe umožnilo rozptýlenie predmetných pochybností o zaujatosti alebo by dotknutým odborníkom poskytlo možnosť – prípadne aj pomocou dostupných procesných prostriedkov – napadnúť dôvodnosť týchto tvrdení o zaujatosti. Vzhľadom na tieto skutočnosti Súdny dvor zrušil aj rozhodnutie EFSA (body 69, 73).

* * *

Rozsudky nachádzajúce sa v tomto súhrne sú indexované v Prehľade judikatúry v rubrikách 1.04.03.07, 1.04.03.08, 1.04.03.11, 2.04, 2.05.00, 4.11.01 a 4.11.07.